

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

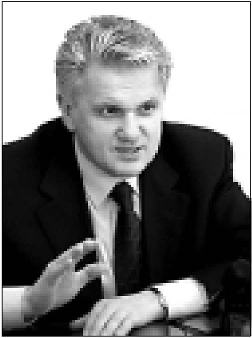

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Жителі Дарницького району на мітингу вимагали провести газифікацію, телефонізацію і вуличне освітлення у Бортничах і приватному секторі Осокорків, а також закрити сміттєспалювальний завод у Дарниці. На зібранні виступив народний депутат Леонід Черновецький.

АКТУАЛЬНО

Віхи майбутніх десятиліть

«Демократія в Україні присутня, головне питання — визначитися, якою мірою», — заявив Голова Верховної Ради України Володимир Литвин, виступаючи у Фонді Карнегі «За міжнародний мир» у Вашингтоні (США) із доповіддю «Демократія в Україні на роздоріжжі».

В. Литвин наголосив, що поточний та наступний роки визначатимуть, яким буде для України майбутнє десятиліття. Тому сьогодні потрібно визначити віхи, які показували б шляхи розвитку України на найближчі десять років. «Для мене, як Голови Верховної Ради, головним залишається питання, що за таких обставин повинен і може зробити парламент», — сказав В. Литвин. На його думку, «Україна вже є і буде державою». Головне питання, за його словами, лежить в іншій площині: «Якою буде держава».

(Закінчення на 2-й стор.).

ОБОРУДКА

Віддай, бо буде кримінал

Оборудку на 1,4 мільйона гривень виявили працівники управління податкової міліції ДПА в Рівненській області в одному з товариств з обмеженою відповідальністю. Товариство протягом минулого і нинішнього років укладало угоди про переробку цукру-сирцю на білий цукор-пісок з фірмами-нерезидентами. За умовами контрактів ввезений на митну територію України цукор-сирець товариство мало переробити на одному із цукрових заводів Рівненщини, взяти за це відсотки, а перероблений цукор повернути іноземним замовникам. Якби товариство дотрималось умов контрактів, воно мало б нульову ставку зі сплати податку на додану вартість, тобто, сплатило б його із 16,7 мільйона гривень (у таку суму згідно з контрактами оцінювалася вартість послуг). Однак товариство перероблений цукор за кордон не відправило, а через посередників реалізувало на території України. А це вже інша сума податків — близько мільйона гривень, яку товариство не сплатило. Відтак, разом із штрафними санкціями спритникам донараховано близько 1,4 мільйона гривень. Крім того, проти товариства за ухилення від сплати податків порушено кримінальну справу, **повідомляє наш власний кореспондент Олександра ЮРКОВА.**

Я ВАМ ПИШУ...

За увагу і чуйність — спасибі

У розиграші призів «Голосу України» я виграла подарунок. Але поїхати до Сум, щоб отримати його, не було можливості. Річ у тому, що мені вже 80 років, а моїй сестрі, за якої я доглядаю — 90. Зателефонувавши кореспонденту в Сумах Владиславові Жмуркову і пояснивши, що не можу залишити сестру без догляду, я попросила переслати виграш — постільну білизну — поштою. І до чого я була здивована, коли Владислав Рішардович особисто приїхав і вручив нам із сестрою подарунок! Ми настільки розгубилися, що навіть забули подякувати йому. А ще хочемо сказати спасибі колективу «Голосу України» за те, що з такою увагою і розумінням ставляться до своїх читачів.

Ніна ДІДЕНКО.

Шостка
Сумської області.

СВЯТО В ПОСЕЙДОНОВОМУ ЦАРСТВІ

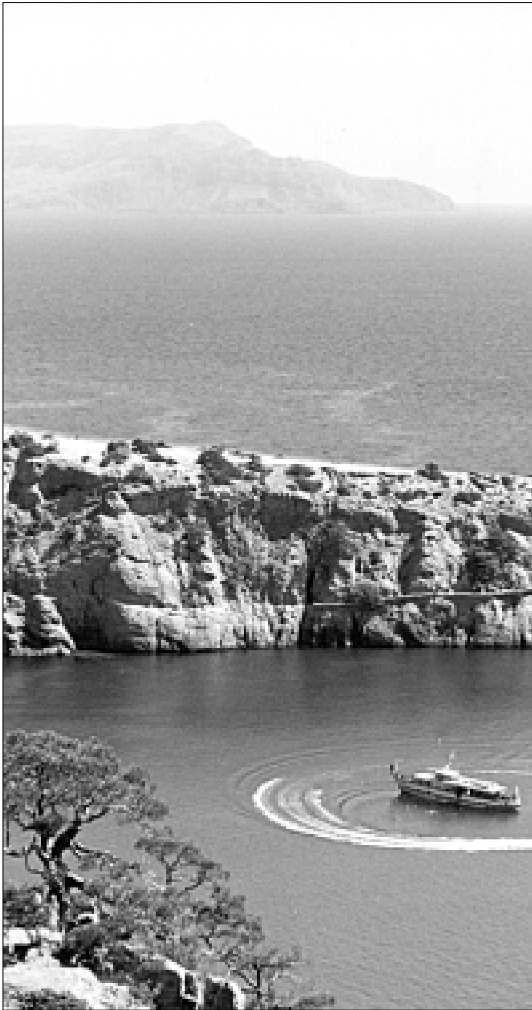

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША, Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Сьогодні українці відзначають всесвітній День моря. Для представників громадських організацій — це можливість привернути увагу державних та приватних структур до проблем збереження водних ресурсів. Для романтиків — просто свято, яке повертає найприємніші спогади, навіваючи тепло і затишок. Якими б заклопотаними ми не були цілий рік, а сюди нас завжди нестримно манить. Піщаний пляж, крики чайок і шурхотливі хвилі — стихія вічна, як сам всесвіт.

Морю присвячують вірші та прозу, його оспівують у піснях, геніальні пензлі створюють блакитні шедеври. Тож не дивно, що існує День моря. Відзначається він за рішенням X сесії Асамблеї Міжурядової морської організації з 1978 року і припадає на останній тиждень вересня. Різноманітні заходи привертають увагу людей до багатства підводного світу, розповідають про користь морів та океанів, а також про те, що кожен може зробити для їх збереження. Часто свято відзначають прибиранням пляжів та мітингами.

(Продовження теми на 7—8-й стор.).

У НОМЕР

На голодному пайку

Швидко спливають золоті дні, а полтавським селянам, припнутим бензиново-дизельним зашморгом, ніяк не вдається розгорнути осінній комплекс польових робіт на повну потужність. Заледве не масовими стають випадки простоїв збиральної техніки в загінках. Водночас у полі «на корені» — 160 тисяч гектарів кукурудзи, 80 тис. га соняшнику, близько 10 тис. га круп'яних культур, не викопано більш як 30 тис. га цукрових буряків, належить підняти 500 тис. га зябу. Здавалося б парадокс: регіон, де видобувають більше половини вітчизняних газу і газового конденсату, значну кількість нафти, діють два газопереробні комплекси і потужний нафтопереробний завод, так само гостро потерпає від нестачі насамперед солярки, як і будь-де в країні.

(Окончание на 4-й стр.).

Є робота й піротехнікам

Аварія на нафтопроводі «Дружба» поблизу села Підполоззя Воловецького району, що сталася тут 17 вересня, додала клопотів і саперам. Під час очищення берегів Латориці воїни МНС натрапили на два артилерійські снаряди та міну часів війни. Смертоносні «сюрпризи» вивезено для знешкодження.

А кілька тижнів перед тим піротехнікам довелося мати справу з міною, піднятою ковшем екскаватора під час робіт на ремонті й зміцненні опор пішохідного моста в центрі Ужгорода, **повідомляє наш власний кореспондент Іван ГУДЗОВАТИЙ.**

З військового містечка... у цивільне

До 30 жовтня цього року п'ять військових містечок передано місцевим органам влади. На таке саме чекають ще понад 40 гарнізонних населених пунктів. Фактично цим розпочався запланований процес ліквідації Північного ОК та скорочення до 2005 р. понад 3000 офіцерів і прапорщиків військових частин. Майже 800 будівель штабів, казарм, складів, їдалень матимуть нових господарів. Складніша ситуація з житловим фондом цих містечок. Він застарів, потребує ремонту. Північному оперативному командуванню необхідно понад 87 мільйонів гривень для вирішення проблем з передачею квартир з військового відомства місцевим органам влади. У Чернігівській області розробили обласну програму соціальної і професійної адаптації військовослужбовців, звільнених у запас або відставку. Можливо, взаємодія, контакти відповідних військових та цивільних служб полегшать непростий період ліквідації гарнізонів, **повідомляє наш власний кореспондент Сергій ПАВЛЕНКО.**

Сьогодні тепла погода збережеться у східних та південних областях. На решті території похолодає

Віхи майбутніх десятиліть

(Початок на 1-й стор.).

Голова Верховної Ради України вважає, що парламент повинен дати відповідь на виклик — олюднити політику і відмовитися від будівництва держави заради держави. «Йдеться про наповнення державного каркасу сучасними демократичними зразками», — наголосив він. В. Литвин також висловив переконання, що український парламент повинен визначити свою позицію в частині внутрішніх і зовнішніх засад у політиці держави. Голова Верховної Ради серед головних завдань парламенту назвав також ствердження верховенства права, ухвалення низки законів, які забезпечували б сталий економічний розвиток України, а також створення справді незалежної судової гілки влади.

Володимир Литвин вважає, що «Україні вкрай необхідно подолати непорозуміння між владою і суспільством». Голова Верховної Ради наголосив на необхідності політичного структурування українського суспільства. «В нас родинність спотворена до клановості, а партійні відносини у багатьох випадках базуються на засадах феодалізму», — сказав він, додавши, що в Україні нині багато політичних партій «нагадують бізнес-клуби і різняться за цеховою ознакою». Тому, на думку Голови Верховної Ради, одним із ключових завдань є ухвалення цивілізованого закону про вибори. Водночас він висловив переконання в недоцільності закріплення проведення виборів на партійній основі у Конституції України.

Політична реформа в Україні, вважає Володимир Литвин, має бути інструментом реалізації її політики, а не «засобом задоволення інтересів тих чи інших політичних груп». За словами В. Литвина, політична реформа стане жорстким іспитом для Верховної Ради на політичну придатність. На його переконання, вкрай важливо консолідувати політичну систему, забезпечити «канали прямого зв'язку» між владою і суспільством і «привести в дію інститути громадянського суспільства». «Процес внесення змін до Конституції — дестабілізуюче явище, а отже, цей процес має бути якомога коротший за часом і якомога ефективніший за сутністю», —заявив Володимир Литвин.

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин також зазначив, що процеси, які відбуваються в Європі, диктують взаємну зацікавленість України і Сполучених Штатів Америки в поглибленні двостороннього партнерства. Глава українського парламенту відзначив курс України на великомасштабну інтеграцію до євроатлантичних структур, зокрема, до Європейського союзу. За його словами, всі інші зовнішньополітичні кроки нашої держави потрібно розглядати як доповнення основного вибору України. При цьому він наголосив, що геостратегічний вибір України не можна ставити під сумнів у зв'язку із намаганням Києва розв'язати поточні проблеми економічного розвитку. Голова Верховної Ради заявив, що для України є стратегічно важливим поглиблення економічної співпраці з США. Він повідомив, що, зокрема, в Україні працює близько 1200 підприємств з американським капіталом і 250 стратегічних інвесторів з Америки мають намір тривалий час співпрацювати з Україною. Володимир Литвин також наголосив, що для України є вкрай важливим налагодження співпраці Верховної Ради і Конгресу США, що сприятиме кращому порозумінню між нашими народами.

Інформуправління Верховної Ради України.

ФОТОФАКТ

У столичному Будинку вчителя відкрилася загальноміська виставка «Забуттю не підлягає — хроніка комуністичної інквізиції», що відображає трагічні сторінки в історії України. Експозицію створено за матеріалами, наданими київською міською організацією Всеукраїнського товариства «Меморіал» імені В. Стуса.

Фото агентства «Прес-КІ».

У США Президент підтвердив наш курс на євроатлантичну інтеграцію

Завершився візит Президента України до США. У рамках 58-ї сесії Генеральної Асамблеї ООН у Нью-Йорку Леонід Кучма зустрівся з Президентом Франції Жаком Шираком і Федеральним канцлером Німеччини Герхардом Шрьодером. Основна тема розмов — визначення ролі й місця ООН у сучасному світі.

Відбулася також зустріч Леоніда Кучми з відомим американським державним діячем і впливовим політиком Брентом Скаукрофтом, що з 1989 до 1993 року був радником президента США Джорджа Буша-старшого. Сторони приділили основну увагу обговоренню стану українсько-американських відносин і виведенню їх на рівень реального стратегічного партнерства. Брент Скаукрофт високо оцінив участь України в складі стабілізаційних сил в Іраку, її внесок у ядерне роззброєння у світі, відзначивши ті позитивні зрушення, що відбулися останнім часом у нашій державі. «США надавали і надають великого значення розвитку відносин з Україною і виходять з необхідності, що ці відносини має бути виведено на новий рівень», — підкреслив політик. У свою чергу, Леонід Кучма підтвердив незмінність курсу України на інтеграцію в європейські та євроатлантичні структури й поглиблення співробітництва зі США.

ФОТОФАКТ

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Відбулося чергове пленарне засідання VI сесії Київради XXIV скликання.

«Єдина Україна» була. Чи буде єдиний кандидат?

Парламентська більшість до середини осені цього року мусить визначитися з єдиним кандидатом на президентські вибори 2004 року, — вважає координатор «більшовиків» у ВР **Степан ГАВРИШ**. Якщо ж цього не станеться, то, як висловився координатор **в інтерв'ю агентству «Інтерфакс-Україна»**, «це надзвичайно ускладнить політичний процес самої коаліції».

Зверніть увагу, Степан Гавриш, який вочевидь узгоджує свої позиції з чільниками з Банкової, твердо називає стару дату проведення наступних президентських перегонів. І, по-друге, через таку невизначеність з єдиним кандидатом висловлює занепокоєння з приводу можливих ускладнень подальшої діяльності парламентської більшості (а це дев'ять груп і фракцій) у парі з урядом. «У даний час немає не лише жодної узгодженої кандидатури, а й навіть розуміння того, як її можна узгодити», — зізнається Степан Богданович, і прогнозує, що «це складна дискусія як усередині парламентської більшості, так і загалом коаліції, до якої входить і уряд». А отже, застерігає координатор, це справляє негативний вплив на формування будь-якої політичної позиції парламентської більшості.

Що може бути далі, також неважко передбачити. Сам координатор каже, що чим довше залишатиметься невизначеним це питання, тим більша ймовірність того, що деякі «особливо великі фракції і групи, які входять до більшості, можуть підписати угоду з представниками сильної опозиції».

Степан Гавриш не став називати конкретного політика, який міг би стати тією самою узгодженою кандидатурою, але зауважив, що «цей кандидат має бути не слабшим від будь-якого з кандидатів від опозиції». А це, судячи із нинішніх рейтингів деяких опозиційних лідерів, зробити не так і просто, що відверто визнав сам координатор «більшовиків»: «На жаль, це об'єктивно, що саме трійка опозиційних кандидатів займає перші місця у рейтингах опитувань і лише потім іде представник владної коаліції — прем'єр-міністр».

Анатолій БЕНЬ.

ПОЛІТ-ФОРМАЦІЯ

Конституційний Суд починає...

На розгляді в Конституційному Суді — три законопроекти про зміни до Конституції.

Два з них — підготовлений парламентською конституційною комісією та законопроект, розроблений за участі адміністрації Президента, перебувають у роботі для надання висновків про відповідність цих законопроектів вимогам ст. 157 і 158 Основного Закону України. Вже наступного тижня плановано почати розгляд цих справ на пленарних засіданнях КС.

Третій законопроект — про внесення змін до Конституції, що передбачає вибори Президента парламентом у 2004 році та продовження повноважень діючої Верховної Ради до 2007 р. — передано до секретаріату для попереднього вивчення.

Новий Основний Закон — новому складу парламенту

Внесення змін до Конституції України, зокрема, про вибори Президента парламентом, зміну повноважень Президента, Верховної Ради та уряду, термін повноважень парламенту, мають стати чинними тільки після наступних парламентських виборів, — таку думку висловив президент фонду «Український вимір» Ярослав Лесюк на прес-конференції в УНІАН.

Я. Лесюк вважає, що наявний склад парламенту може вносити будь-які зміни до чинної Конституції, однак користуватися ними зможе лише наступний склад Верховної Ради. Оскільки нинішній парламент обирався за повноваженнями, закріпленими у чинному Основному Законі країни.

«ВР отримає повноваження, закріплені за нею в Конституції, лише після освячення народом через обрання на загальних виборах, оскільки тільки так вона може представляти народ — єдине джерело влади в Україні згідно з Конституцією (ст. 5)».

Ярослав Лесюк відзначив, що спроба народних депутатів зробити перерозподіл повноважень Президента та діючого парламенту, а також спроба подовжити термін нинішнього складу Верховної Ради є не що інше, як «спроба узурпації влади».

Громадяни хочуть самі обирати главу держави

За збереження наявного порядку виборів Президента висловилося 79,5 відсотка опитаних Інститутом соціальної та політичної психології Академії педагогічних наук України.

За результатами опитування, вибори Президента Верховною Радою підтримують близько 6 відсотків. Майже 5,5 відсотка відповіли, що їх це не цікавить, а 9,1 відсотка громадян не змогли відповісти взагалі.

Як зазначили в ІСПП, особливо активно відстоює всенародні вибори Президента молодь до 30 років (близько 84 відсотки опитаної молоді).

Всенародні президентські вибори найбільше підтримують у Галичині (майже 89 відсотків) та Києві (87,6 відсотка), найменше — на півдні України, а саме: в Миколаївській, Одеській та Херсонській областях — по 70,6 відсотка.

Респондентам також пропонувалося відповісти на запитання «Яка модель організації роботи українського уряду, на вашу думку, краща та найбільше відповідає сучасному розвитку суспільства?». Пропонувалося два варіанти відповідей. 59,9 відсотка опитаних відповіли, що «уряд має бути об`єднаною демократичним початком творчою командою, в якій прем`єр та всі міністри є особистості та з основних питань доповнюють один одного». А 20,7 відсотка вважають, що «в уряді потрібен один авторитетний лідер — Прем'єр-міністр, а інші члени мають виконувати його розпорядження». Утрималися від відповіді 19,4 відсотка опитаних.

ВІТАЄМО!

Многая літа!

Фракція «Наша Україна» у Верховній Раді України вітає голову Комітету з питань бюджету, народного депутата Петра Порошенка!

Сьогодні, в день Вашого народження, прийміть найкращі та найщиріші вітання і побажання міцного здоров'я, щастя, добра, успіхів у всіх Ваших численних справах.

Многих Вам літ, Петре Олексійовичу!

Миру, злагоди, благополуччя та світлої благодаті Вам, Вашим рідним та близьким.

З повагою та найкращими побажаннями — члени фракції «Наша Україна».

ЮВІЛЕЙ

Соломорізку замінили на «Славуту»

Сьогодні колектив ЗАТ «Запорізький автомобілебудівний завод» відзначає 140-річчя свого підприємства.

Запорізькі автомобілебудівники — у пошуках свого місця на ринку, де зважають не на вік, а на конкурентоспроможність продукції. Нині її обсяги — дев'ять відсотків від загального випуску в області. Це дає змогу забезпечувати роботою майже 14 тисяч запоріжців. А, як відомо, одне робоче місце на «ЗАЗі» — 8—10 робочих місць на підприємствах-суміжниках. Таких лише в Запорізькій області майже 150, а в Україні — понад 360. Підприємство, чия біографія розпочиналася з виготовлення соломорізок, тепер добре знане не лише своїми «Таврiями», «Славутами» і «Сенсами», а й великовузловим складанням «Ланосів», «Дачій», «Опелів» та «Мерседесів». Нещодавно отримано першу партію машинокомплектів з «АвтоВАЗу». Загалом їх має надійти 10 тисяч. Цього року на підприємстві уже виготовлено 42 220 автомобілів, з яких 35 938 реалізовано. Для порівняння: торік за вісім місяців виробництво становило 13 082, продаж — 13 438 автомобілів.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запоріжжя.

ФОТОФАКТ

Міністр транспорту України Георгій Кірпа під час робочої поїздки до Одеської області побував на будівництві залізничного вокзалу в місті Роздільна. Будівництво об'єкта розпочато в червні нинішнього року, заплановане здавання в експлуатацію — 15 жовтня 2003 року.

На знімку: Міністр транспорту України Георгій Кірпа оглянув залізничну станцію Роздільна.

Фото Олександра СЄРОГО (Укрінформ).

ГОТУЄТЬСЯ ЗАКОНОПРОЕКТ

На часі мала судова реформа

Одним з головних та найважливіших законопроектів, над яким працює Комітет Верховної Ради України з питань правової політики, є, безперечно, Цивільний процесуальний кодекс.

На думку голови комітету Василя Онопенка, цей кодекс стосується всіх громадян України, усвідомлюють вони це чи ні. Звісно, внесені останнім часом грунтовні зміни і доповнення до цілої низки законів і процесуальних кодексів (неофіційна назва — «мала судова реформа») значною мірою привели у відповідність до Конституції процесуальне законодавство і судоустрій. Проте ця латана-перелатана свитина процесуального законодавства, вважає В. Онопенко, створена ще за радянських часів і лише для обслуговування потреб командно-адміністративної системи, навіть морально застаріла і аж ніяк не відповідає вимогам ринкової економіки та умовам життя нової держави.

Прийняття проекту нового Цивільного процесуального кодексу України дасть можливість на законодавчому рівні визначити питання провадження в цивільних справах у судах відповідно до Конституції та інших законів України, створить реальний механізм захисту майнових і немайнових прав та охоронюваних законом інтересів фізичних та юридичних осіб, що не тільки відповідатиме проголошеному конституційному принципу верховенства права, а й усуне проблеми у практичному застосуванні положень чинного законодавства.

Запропонований законопроект складається з шести розділів: загальні положення, провадження справ у суді першої інстанції (наказове, позовне та окреме провадження), перегляд судових рішень, звернення судових рішень до виконання та поворот виконання, відновлення втраченого судового провадження, провадження у справах за участю іноземних осіб. Проект визначає всі засади судочинства, які містяться у Конституції України та в документах міжнародного характеру, розкриває питання провадження у цивільних справах, способи судового захисту, права та обов'язки сторін, питання доказів, строків, витрат, заходів процесуальної відповідальності тощо. Визначено поняття заочного рішення, тобто ухвалення судом рішення за відсутності відповідача у разі його неявки та спрощений порядок розгляду цивільних справ — наказове провадження (відповідно судовий наказ є особливою формою судового рішення про стягнення з боржника грошової суми або витребування рухомого майна).

Прийняття нового кодексу обумовлено не тільки кількістю поправок у чинному, і не тим, що він прийнятий дуже давно, а тим, що він морально застарілий і вже не може сповна регулювати нові відносини.

P.S. На черговому засіданні Комітет з питань правової політики рекомендував, з урахуванням поправок і доповнень, прийняти проект Цивільно-процесуального кодексу у другому читанні, а розгляд Розділу 4 «Окреме провадження» перенести на третє читання.

ЗАКОНоДАВець

Жінки — у 55 років, чоловіки — у 60

НОВА НОРМА: Верховна Рада ухвалила Закон України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування».

ЦЕ ОЗНАЧАЄ, що визначено умови призначення та розмір різних видів пенсій, передбачених запроваджуваними найближчим часом в Україні трьома видами (рівнями) пенсійних систем (про них - див. попереднє число ЗАКОНоДАВця).

Так, закон визначає **дві умови призначення пенсії за віком у солідарній системі — досягнення певного віку та наявність відповідного страхового (у переважній більшості випадків читай — трудового) стажу.** Відповідно до ст. 26 нового закону **особи мають право на призначення такої пенсії після досягнення чоловіками 60 років, жінками — 55 років та наявності страхового стажу не менш як 5 років.** Це означає, що віковий ценз для набуття статусу пенсіонера за віком залишиться незмінним.

Розмір пенсії за віком визначатиметься за закріпленою у цьому законі формулою — П = Зп х Кс. Формула розшифровується досить просто: П — це розмір пенсії (у гривнях); Зп — заробітна плата (дохід) особи, з якої обчислюється пенсія; Кс — коефіцієнт страхового стажу. Відтак, **розмір пенсії за цією формулою залежить від двох моментів: 1) розміру заробітної плати майбутнього пенсіонера та 2) тривалості його страхового стажу.** Отже, чим вони більші — тим більшою буде і пенсія. І що важливо, розмір пенсії за віком, обчислений за цією формулою, законом **не обмежується**.

Новий закон (ст. 40) встановив порядок визначення заробітної плати (доходу) для обчислення пенсії за віком. Тут враховується заробітна плата (дохід) за будь-які 60 календарних місяців страхового стажу підряд до 1 липня 2000 р., незалежно від перерв, та за весь період страхового стажу, починаючи з 1 липня 2000 року. У разі, якщо страховий стаж не дотягує до цього періоду, то враховується заробітна плата (дохід) за фактичний страховий стаж.

На ваш вибір з періоду, за який враховується заробітна плата (дохід) для обчислення пенсії, можна виключити до 60 календарних місяців підряд (за умови, що цей період становить не більше ніж 10 відсотків тривалості страхового стажу).

Заробітна плата обчислюється для пенсії за визначеною цим законом спеціальною формулою.

Так само за спеціальною формулою визначається і коефіцієнт страхового стажу, який впливає на розмір пенсії. В основу його визначення покладено тривалість страхового стажу особи та відповідну величину оцінки одного року страхового стажу (у відсотках). При цьому встановлено, що такий коефіцієнт з урахуванням періодів до набрання чинності цим законом не може перевищувати 0,75, а з урахуванням стажу роботи в особливих умовах (особливо важких, підземних, особливо шкідливих тощо) — 0,85.

Коли буде на те воля застрахованої особи, то **частину розміру пенсії за віком за період страхового стажу, набутого до дня набрання чинності цим законом, можуть визначити за старим законодавством, а частину розміру пенсії за період страхового стажу, набутого уже після набрання чинності цим законом, — відповідно до нового закону.** Щоправда, частина розміру пенсії за віком, обчислена за старим законодавством, не може перевищувати максимальних розмірів пенсій, визначених законом для відповідних категорій пенсіонерів, що були на день набрання чинності цим законом, та не може бути нижчою, ніж розмір трудової пенсії за віком з урахуванням цільової грошової допомоги на прожиття.

Законом визначено **мінімальний розмір пенсії за віком. Така пенсія встановлюється за наявності у чоловіків 25, а у жінок — 20 років страхового стажу в розмірі 20 % середньої заробітної плати працівників, зайнятих у галузях економіки України.** Якщо страховий стаж менший, то пенсія за віком встановлюється в розмірі, пропорційному наявному страховому стажу, виходячи з мінімального розміру пенсії за віком.

Законом передбачено підвищення розміру пенсії за віком у разі відстрочки часу її призначення. **Особі, яка набула право на пенсію за віком відповідно до цього закону, але після досягнення пенсійного віку виявила бажання працювати і одержувати пенсію з більш пізнього строку, пенсія за віком призначається з урахуванням страхового стажу на день звернення за призначенням пенсії з підвищенням розміру пенсії за віком, обчисленого за кожний повний рік страхового стажу після досягнення пенсійного віку.** Таке підвищення здійснюється у встановленому порядку і залежить від кількості років відкладеного виходу на пенсію. Воно може становити від 3 (якщо вихід на пенсію було відкладено на 1 рік) до 85,32% (якщо вихід на пенсію було відкладено на 10 років). Одначе на підвищення розміру пенсії за неповний рік страхового стажу не спадівається.

ЗВЕРТАЄМО УВАГУ, що цей **закон закріпив важливу для нинішніх пенсіонерів норму, згідно з якою розмір пенсії за віком, обчислений за старим законодавством, підлягає підвищенню**. Таке підвищення здійснюватиметься у порядку, передбаченому ст. 42 закону.

ДЛЯ ДОВІДКИ: цей закон ухвалено парламентом 9 липня 2003 р. Він набирає чинності з 1 січня 2004 р. (деякі його положення — з іншого часу). З повним його текстом можна ознайомитися у «Голосі України» за 22 серпня ц. р.

Ведучі рубрики нагадують норму ст. 68 Конституції України:
«Незнання законів не звільняє від юридичної відповідальності».

Микола МЕЛЬНИК, доктор юридичних наук.

Анатолій БЕНЬ, оглядач «Голосу України».

Транспорт — на газ

У КОМІТЕТАХ ВР

Голова Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування і ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи Геннадій Руденко вважає:

— Затрати на збирання врожаю зернових можна було б зменшити, якби сільськогосподарський транспорт працював на стиснутому природному газі. Адже не секрет, що собівартість зерна, а відтак і хлібобулочних виробів найбільшою мірою залежить від цін на ринку нафтопродуктів, що сьогодні значно зросли. Затрати на паливо можна було б зменшити, якби уряд своєчасно розробив і впровадив загальнодержавну програму переведення транспорту, особливо сільськогосподарського, на стиснутий природний газ (метан).

Кубометр стиснутого природного газу щонайменше удвічі дешевший за літр бензину і значно дешевший за дизельне паливо, що істотно скорочує загальні затрати. Крім того, відповідно до національної програми «Нафта і газ України до 2010 року», потенційні запаси газу в Україні в 6 разів більші, ніж нафти, і його видобуток до 2010 року становитиме 35 млрд. кубічних метрів. Його використання як моторного палива зменшило б залежність України від імпорту енергоресурсів. Більш того, наше держава проголосила курс на євроінтеграцію. Але вона неможлива без розв'язання екологічних проблем, яких сьогодні в нашій країні більш ніж досить. А використання природного газу в автомобільному транспорті — один із перспективних способів поліпшення стану навколишнього середовища країни зокрема і планети загалом. Порівняно із застосуванням звичайного рідкого палива це дасть змогу зменшити викиди основних речовин-забруднювачів у середньому в 4-5 разів, стверджує голова комітету. Він також наголосив, що до нього звертаються керівники деяких обласних держадміністрацій із пропозиціями поліпшити економічну та екологічну ситуацію за рахунок застосування природного газу як моторного палива.

В Україні 130 чинних автомобільних газонаповнювальних компресорних станцій (АГНЕКС) не зовсім раціонально розподілені по території країни, мають застаріле обладнання, що також знижує попит на це паливо.

Безумовно, без цілеспрямованої державної політики, що базується на реальному баченні перспективи в агропромисловій та енергетичній галузях, кардинальних змін на краще не відбудеться. І сьогодні уряд має підтримати сільгоспі промислових виробників запровадженням загальнодержавної програми переведення транспорту на газ, як це вже зробили Італія, Франція, США, наголосив Геннадій Руденко.

Яків ГАЛЬЧЕНКО, Олександра КОРДІЯКА.

НОВИНИ

ВРОЖАЙ

На голодному пайку

(Початок на 1-й стор.).

Ситуація повсюди типова. З одного боку, зросли ціни на пальне: якщо в серпні дизпаливо можна було купити по гривні 28 коп. за літр, то тепер по дві гривні. Й то його ще треба пошукати. На заправках воно хоч і є (подекуди навіть по 1 грн. 90 коп. за літр), та відпускають його в обмеженій кількості й то лише в бак. А оператори нафтогазових трейдерів накручують ціни до «піднебесних». Який вихід із ситуації, що склалася, вбачають керівники регіону? **Коментар начальника головного управління сільського господарства і продовольства облдержадміністрації Олександра СЕНЯ:**

— Сьогодні вже можна отримати пальне за пільговими цінами. Звісно, потрібно належно організувати оформлення всієї документації, яка б громіздка вона не була. До речі, після того, як на АТ «Укртатнафті» побували віце-прем'єр-міністр Іван Кириленко та глава облдержадміністрації Олександр Удовиченко, ситуація змінилася кардинально. І не лише в тому плані — зменшилася кількість паперів, без яких солярку просто не отримати (завод перестраховується заради уникнення на ринку спекуляції) і поліпшились умови вивезення. Досягнуто угоди про постачання 8 тисяч тонн дизельного пального за ціною 1 грн. 70 коп. за літр через торговий дім «Полтаванафтопродукт». До речі, перші сільгоспвиробники приміського Кременчуцького району вже отримали пальне за такими умовами. На заводі постійно присутній представник облсільгоспуправління в особі мого заступника Григорія Герасименка — для координації дій і практичної допомоги тим, хто прибув по солярку та бензин. Є також надія, що ВАТ «Полтавський облагропостач» за прийнятними цінами закупить і оперативно завезе в регіон 3 тисячі дизельного пального від Тюменської нафтової компанії. Принаймні його керівники запевняють нас, що буде саме так. З усіх районів зібрано заявки на потреби господарств у солярці. В середньому кожне з них може розраховувати на придбання у жовтні ц. р. 10—20 тонн за фіксованою ціною...

До сказаного слід додати, що сьогоднішня потреба полтавських селян у пальному надзвичайно велика — щоденно близько 500 тонн. І так триватиме ще принаймні місяць-півтора. Отже не складно підрахувати, на скільки робочих днів вистачить обіцяного, та ще не відпущеного пального. І якими наслідками це може обернутися для регіону. Влітку він потерпав через неврожай, а восени... Як кажуть у народі, не вродило — горе, а вродило — удвічі...

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

ФОТОФАКТ

Полтавчани урочисто відзначили 60-ту річницю звільнення рідного міста від фашистських загарбників. Біля Вічного вогню і пам'ятника воїнам-визволителям, установленого в меморіальному комплексі Солдатської слави, відбувся мітинг-реквієм. До підніжжя пам'ятника Солдатської слави поклали гірлянди і букети квітів.

На знімку: вшанувати пам'ять загиблих визволителів міста прийшли тисячі жителів обласного центра.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (Укрінформ).

«Білі» жнива почалися

У кримському Присивашші збирають рис. Кожен гектар чеків Красноперекопського району дає у середньому по 41,2 центнера зерна. В господарстві «Герої Сиваша» намолочують по 61,4 центнера, в сусідньому «Штурм Перекопу» — по 52,3. Втішають результати «білих» жнив і в Джанкойському, Роздольненському, Нижньогірському і Совєтському районах. Півострів сподівається зібрати 54 тисячі тонн рису з 14,2 тис. га плантацій, розташованих в степовому Криму вздовж Північно-Кримського каналу.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Клопітно і нині

Селяни Рівненщини сіють озимі зернові та збирають цукрові буряки.

Озимі посіяли на 96 тисячах гектарів, тобто на 59 відсотках відведених площ, розповідає заступник начальника головного управління сільського господарства і продовольства Рівненської облдержадміністрації Надія Переходько. Багато господарств заздалегідь припасли пальне, тож подорожчання не вплинуло на темпи осінньої сівби. В область з Кременчука чекаємо 4,6 тисячі тонн дизпального по 1,8 тисячі гривень за тонну, яке буде використано для завершення осінньо-польових робіт.

Цукрові буряки викопані на 6 тисячах гектарах, тобто з п'ятої частини площ. Поки що середня врожайність цукристих — 208 центнерів з гектара, що на 14 відсотків більше, ніж торік на цей період, а прогнозована — 215 центнерів.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

ПРЕЗЕНТАЦІЇ

І все-таки життя солодке...

У Львівському будинку вчених урочисто презентували новий продукт кондитерської фірми «Світоч» — «Палітра асорті» в молочному шоколаді.

Нині український ринок пропонує споживачеві 365 найменувань шоколадних виробів у коробках. Серед них «Палітра асорті» належить до «бестселерів», зазначив голова правління фірми «Світоч» Юрій Тавпаш. Львівські кондитери залишаються в четвірці вітчизняних лідерів, і про це свідчить попит споживача. За вісім місяців продано продукції на 318 мільйонів гривень — на 21 відсоток більше, ніж за такий само період минулого року. Новинку реалізовуватимуть у трьох вагових форматах — для різних категорій покупців.

Молочний шоколад, на відміну від чорного, ніжніший, у ньому немає «гірчинки». Нині смаки шанувальників солодощів розділилися навпіл: одні залишаються прихильниками традиції, інші обирають новинку.

Високоякісна продукція — результат реалізації інвестиційної програми. За минулі чотири роки у розвиток фірми, нові технології вкладено 40 мільйонів доларів. «Світоч» забезпечив високооплачуваною роботою 1700 осіб і залишається одним із найбільших у регіоні платників податків.

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львів.

КАЛЕНДАР

Тріумфатор Мишуга

Учора у Великому залі Національної музичної академії України відбувся урочистий вечір з нагоди 150-річчя від дня народження видатного українського співака Олександра Мишуги (1853—1922). Наприкінці XIX — на початку XX століть його ім'я було окрасою найпрестижніших оперних сцен Європи. Він походив з бідної родини і ніколи не забував цього (скажімо, у мистецькому світі був відомий як Філіппі-Мишуга — узяв таке ім'я на честь батька, якого звали Пилипом). Блискучий співак, педагог, Мишуга був ще й меценатом — саме завдяки йому побачила світ «декадентська» збірка віршів Івана Франка «Зів'яле листя». Мишуга помер на чужині, в Німеччині, але, за заповітом, похований у рідному Виткові на Львівщині.

Віктор ГРИНЕВИЧ.

СЬОГОДНІ

Діловий форум

В Одесі розпочинає роботу Україно-російський діловий форум, що є однією з ключових подій Року Росії в Україні. Для участі в ньому з'їхалося понад 40 бізнес-делегацій. Основною формою триденної роботи обрано конференції представників різних галузевих напрямів: промислового і паливно-енергетичного комплексу, вантажовласників і транспортників, агропромислового комплексу, будівництва і нерухомості, туризму, рекреації та виставкової діяльності, інвестицій, фінансової діяльності, засідатиме також політичний клуб. А на пленарних засіданнях учасники форуму обговорять широке коло торговельно-економічних проблем, обміняються думками щодо шляхів підвищення ефективності двостороннього партнерства. Особлива увага — конкретним проектам, зокрема економічним і правовим умовам взаємних інвестицій.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

Ресори, на яких далеко заїдеш

ВИРОБНИЦТВО

Синельниківський ресорний завод на Дніпропетровщині, який ще недавно практично не працював, святкує столітній ювілей. Тут не сумніваються, що роботи вистачить. Цього року продукції випустили уже більш як на 16 мільйонів гривень.

Після акціонування і тривалого періоду «невизначеності» завод потрапив у компанію підприємств науково-виробничої групи «Дніпротехсервіс». «Синельниківці» нині виготовляють так звані листові чи пластинчасті ресори для всіх марок вантажних і легкових автомобілів та автобусів. Практично всюди зуміли зацікавити споживачів бездоганною продукцією. Постачають її уже і в країни далекого зарубіжжя. Ресорний завод розширює асортимент своїх виробів: виконує чималі за розмірами замовлення залізничників і тих підрозділів, які обслуговують магістральні газонафтопроводи.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

ФОТОФАКТ

У виставковому центрі «КиївЕкспоПлаза» відкрився міжнародний фестиваль «Будівництво та архітектура. Осінь-2003». У рамках форуму проходить 12-та спеціалізована виставка «Будівництво та архітектура-2003 (осінь)».

На знімку: у виставковій залі.

Фото Любові СТОЛЯР (Укрінформ).

Звідки цифра справна?

Майже на 27 відсотків зросли обсяги промислового виробництва на Кіровоградщині протягом восьми місяців нинішнього року. Особливих успіхів, за словами заступника глави облдержадміністрації Миколи Ковальчука, досягнуто в переробній та машинобудівній галузях, де позитив сягає 11-ти і 36 відсотків.

Такі дані було оприлюднено на колегії облдержадміністрації. Однак названі цифри викликали здивування. Бо за іншими показниками Кіровоградщина аж ніяк не претендує на лідерство. Зокрема, доповідач не зміг пояснити присутньому на колегії куратору області від Кабміну — голові Держкомітету з питань будівництва й архітектури Валерію Черепу — у який спосіб вдалося досягти такого істотного прориву. Область залишається інвестиційно непривабливою, новітні технології на підприємствах майже не впроваджують, робочі місця не створюють, кількість безробітних невпинно зростає, а рівень життя населення лишається чи не найнижчим в Україні. Отже замислитися дійсно є над чим і в ейфорію впадати не варто...

Олег БОНДАР.

Кіровоградська область.

Надійні партнери живуть по сусідству

У виставковій залі Торгово-промислової палати України проходить виставка «Угорщина-2003». «Є три причини, з яких ми перебуваємо тут, — заявив міністр економіки і транспорту цієї країни Іштван Чиллаг. — Перша — відкриття виставки. Друга — підготовка до майбутнього візиту Прем'єр-міністра Угорщини і третя — необхідність поглиблення добросусідських відносин з Україною».

Угорщина стоїть на порозі вступу до ЄС, тому двосторонню договірну базу між нашими країнами буде переглянуто, повідомив журналістам Іштван Чиллаг. На зустрічі угорської делегації з Першим віце-прем'єром, Міністром фінансів України Миколою Азаровим пролунала пропозиція створити робочу групу для перегляду україно-угорських угод з метою їх адаптації до вимог Європейського союзу.

Як повідомили інформагентства, на зустрічі з М. Азаровим порушувалася також тема Єдиного економічного простору, і «ГУ» попросив міністра висловити свою точку зору стосовно ЄЕП. Іштван Чиллаг вважає бажання торгових партнерів зменшити перешкоди природним. Така коротка й обережна відповідь була очікуваною. Однак напередодні підписання ялтинських угод і відкриття виставки чиновники в Будапешті висловлювалися відвертіше: створення ЄЕП, на їхню думку, негативно позначиться на перспективі підписання угоди про вільну торгівлю між Україною та ЄС.

Утім, це події майбутнього, а сьогодні — національна виставка дуже високого рівня. Свою продукцію представляють 57 компаній, що спеціалізуються на житловому дизайні, моді та прикрасах, випуску побутової і пакувальної техніки, товарів харчової, будівельної і хімічної промисловості, транспорті та енергетиці, інвестиціях і нерухомості. Усі вони бажають знайти надійних партнерів в Україні.

Яна ОСАДЧА.

ГАЕС добудуємо разом

Україна запросила Молдову взяти участь у добудові Дністровської ГАЕС, розташованої на кордоні двох держав. **Як повідомляє «Інтерфакс-Україна»**, участь у добудові обговорювано під час зустрічі в Ялті прем'єр-міністрів Молдови та України Василя Тарлєва і Віктора Януковича. Йдеться про спільне будівництво першої черги Дністровської ГАЕС, де вже встановлено три агрегати потужністю по 350 МВт і обсяг робіт виконано приблизно на 70%. Участь Молдови в цьому інвестиційному проекті могла б зняти для республіки проблему дефіциту електроенергії на півночі країни, що нині покривається за рахунок її постачання компанією «Ітера» з України. Дністровську ГАЕС загальною потужністю 2268 МВт почали будувати 1988 року. Будівництво першої черги виконано на 45%. Уведено в експлуатацію також буферну ГЕС у складі трьох агрегатів загальною потужністю 40,8 МВт, що створює нижнє водоймище для ГАЕС і регулює коливання рівня води під час роботи ГЕС і ГАЕС. Вартість добудови першої черги оцінюється майже в 400 млн. доларів. Спочатку передбачали залучити для цього кошти Світового банку, однак проект зірвався. Перша спроба залучити до добудови приватного інвестора також була невдалою.

ФОТОФАКТ

Військові медики, що перебувають в Іраку у складі українського миротворчого контингенту, завжди готові прийти на допомогу місцевим жителям.

На знімку: українські військові медики лікують місцевих мешканців.

Фото Андрія ЛИСЕНКА (Укрінформ).

Чи залишиться ООН вітриною?

Учора в ООН тривала дискусія щодо Іраку. Кульмінаційним моментом став вечірній виступ президента Росії Володимира Путіна.

Напередодні чимало європейських газет писали: на відміну від Франції Росія не вступатиме в пряму конфронтацію зі США й уникатиме значної розбіжності в думках. Приміром, французька «Фігаро» дотримується саме такої точки зору, попри слова російського президента, сказані ним перед вильотом до Нью-Йорка, що нинішня ситуація в Іраку «є найкращим підтвердженням» того, що Росія була права, виступаючи проти американського вторгнення до цієї країни.

Росія висловила готовність підтримати резолюцію ООН стосовно Іраку, якщо ця резолюція надасть Об'єднаним Націям «реальну роль», а не роль простої вітрини в «іракському питанні», і якщо в ній буде зазначено терміни формування нового іракського уряду.

Крім іракської, у центрі уваги Генасамблеї ООН були й інші гострі проблеми. Так, міністр закордонних справ Ірану Камаль Харазі відкинув твердження, що його країна має технологію для виробництва ядерної зброї. Водночас міністр заявив: Іран не згорне програму зі збагачення урану, бо вона здійснюється в цивільних цілях. Нагадаємо, МАГАТЕ встановило для Ірану як крайній термін кінець жовтня для представлення доказів, що його ядерна програма має мирний характер.

Президент Пакистану Первез Мушарраф, виступаючи на сесії Генасамблеї, знову закликав Індію до початку діалогу «для справедливого розв'язання кашмірської проблеми», а також дотримання мораторію на ведення вогню в Кашмірі. На думку Мушаррафа, для цього треба використати можливості Групи військових спостерігачів ООН, яку варто значно розширити.

Родичі жертв Ту–154 вимагають мільйони доларів

Сьогодні в Печерському суді Києва відбудеться чергове слухання у справі Олени Лаптєвої — вдови бортінженера, що загинув у катастрофі літака Ту-154 над Чорним морем 4 жовтня 2001 року. Останнє засідання у цій справі відбулося в серпні, і на ньому адвокати вдови заявили, що мають у своєму розпорядженні відеоматеріал, який містить додаткові докази того, що літак збила українська ракета, випущена під час військових навчань.

Сьогодні представники відповідача продовжать пояснювати суду, з яких причин вони не хочуть задовольняти позов удови. А демонстрацію відеозапису з камер фахівців, як повідомили «ГУ», адвокати планують провести на одному із судових засідань у жовтні. Представники позивачки також клопотали перед судом про витребування в Міноборони України документа, з якого, за їхніми твердженнями, випливає, що українські військовики у вересні 2001 року підписали зобов'язання про відшкодування будь-яких збитків, що можуть бути завдані в результаті проведених українською стороною ракетних стрільб у Криму. Такий документ, за їхніми даними, було підписано командувачем військ ППО Володимиром Ткачовим, що був звільнений з посади після катастрофи Ту-154.

Наближається друга річниця від дня смерті 12 членів екіпажа і 66 пасажирів. Але слідство Генеральної прокуратури України у цій справі ще не завершено. У суді представники Кабінету Міністрів, Міноборони і Держказначейства України і надалі наполягають, що провина українських військовиків у цьому інциденті до закінчення слідства Генпрокуратури не вважається доведеною.

Як стало відомо «ГУ», Генпрокуратура України завершила частину експертиз у кримінальній справі, порушеній 16 жовтня 2001 року за фактом катастрофи, і нібито проводить ще низку експертиз. Попередні результати цієї роботи можуть з'явитися не раніше, ніж за місяць-другий. Тим часом родичі жертв катастрофи Ту-154 відмовилися надати Генпрокуратурі України додаткові відомості про загиблих. Як повідомили «ГУ» у «Фонді допомоги сім'ям загиблих пасажирів рейсу 1812», рідні і близькі жертв катастрофи вважають, що цей запит нічим не мотивований. Клопотання української Генпрокуратури, у рамках якого затребувані, зокрема, відомості про доходи жертв катастрофи за останній рік, надійшло в Генпрокуратуру РФ. На думку адвокатів фонду, такі дії української сторони обумовлені наміром суто юридично «замотати» судовий процес у даній справі, що проходить зараз у Києві, для того, щоб умовити родичів погодитися на благодійні гроші за домовленістю на міжурядовому рівні.

Нагадаю, Україна готова збільшити пропоновану раніше суму компенсацій до 100 тис. дол. Водночас родичі російських громадян, чиї позови розглядає Печерський суд, знову збільшили суму компенсацій за моральну шкоду. Тепер вони вимагають по 1 млн. дол. як компенсації моральної шкоди. Як повідомив «ГУ» адвокат позивачів Віталій Вакуленко, є навіть позови з вимогою півторамільйонної компенсації. Що стосується нинішнього слухання за позовом Лаптєвої, то сума компенсації за моральну шкоду тепер становить 10 млн. 670 тис. 330 грн. А більше року тому від Олени Лаптєвої до суду надійшов позов на суму 1 млн. 890 тис. грн...

Яна СТАДІЛЬНА.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ *Київ*

Миротворця перевезли до Німеччини

Українського миротворця Олександра Сахна, якого в Іраку випадково поранив товариш по службі, для подальшого лікування було перевезено до однієї з клінік Німеччини. Стан здоров'я постраждалого так само тяжкий. Розслідування інциденту триває.

■ *Тель-Авів*

Бунт пілотів

27 пілотів ВПС Ізраїлю відмовилися брати участь у будь-яких операціях зі знищення арабів на території Палестинської автономії. У листі, якого льотчики надіслали командувачу військово-повітряних сил Ізраїлю, накази завдавати авіаудари по населених цивільних об'єктах вони назвали «протизаконними й аморальними». Командувач ВПС пригрозив бунтівникам трибуналом, а глава оборонного відомства Ізраїлю назвав листа пілотів «політичною аферою, що не має нічого спільного з мораллю».

■ *Відень*

Ціни зростають

Світові ціни на нафту різко зросли після розповсюдження інформації про скорочення ОПЕК квот на видобуток «чорного золота». У ході конференції ОПЕК у Відні про зниження на 900 тисяч барелей щоденно кількості нафти, що її видобувають, заявили Іран та Кувейт. На інформацію миттєво відреагували трейдери: ціна нафти марки «брент» зросла на три відсотки.

■ *Багдад*

Підірвано готель із журналістами

У готелі «Аіке» у центрі Багдада спрацював вибуховий пристрій, унаслідок чого загинув службовець готелю із Сомалі. У цьому готелі живуть іноземні журналісти, акредитовані в Іраку. Тут розміщений і офіс американської телекомпанії Ен-бі-сі. Представники американського командування в Іраку заявили, що поки що не мають жодної інформації про інцидент.

■ *Москва*

Навколо світу — без нього

Помер відомий російський тележурналіст і мандрівник Юрій Сенкевич — ведучий науково-популярної програми «Клуб мандрівників». На телебачення як ведучий цієї передачі він прийшов 1973 року. Його очима ми багато років дивилися на світ із-за залізної завіси... Юрій Сенкевич є автором більш як 60 праць у галузі космічної фізіології та психології і вивчення людини в екстремальних умовах, книги мемуарів «Подорож довжиною в життя». Його передачу «Клуб мандрівників» занесено в Книгу рекордів Гіннесса. У квітні цього року Сенкевичу виповнилося 65.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформагентств.

А з якої ви сотні?

АНТОЛОГІЯ МАЛИХ МІСТ

Недарма кажуть: у кожного села, навіть у двох сусідніх, різні добробут, звичаї, обряди, своє неповторне обличчя.
І залежить все це передовсім від громади.

Заповзятливі, тому й заможні

У мальовничому козацькому селі Білозір'ї, що на Черкащині, й досі всю його територію поділено, як колись, у давнину, на сотні. Їх тут аж двадцять чотири. Тож коли ви зупинитеся на вулиці села і запитаєте, як знайти, скажімо, Петра чи Степана Чмиренків, чемний білозірець уточнить: «А з якої вони сотні?»

А ще Білозір'я славиться тим, що люди тут мешкають не лише працьовиті, а й вельми моторні, заповзятливі і метикуваті. Здавна вони навчилися добре господарювати. І не гірше — ярмаркувати. Причому не тільки у своїй окрузі, а й за тридев'ять земель. Продають не лише яблука, груші чи цибулю. А й усе, що майструють, бондарюють, словом, ремісникують у кожному дворі. Приміром, змалечку, тільки малий білозірець зіпнеться на ноги, його найперше вчать в'язати. Тільки не шарфи чи кофтини, а... віники. Давній місцевий промисел передається тут із покоління в покоління.

Знамениті міцно в'язані білозірські віники з китайського проса, які продають на базарах від Бреста до Камчатки, «побудували» у селі не одну нову вулицю добротних осель. На московських торговицях, де з віниками, соняшниковим та гарбузовим насінням мають постійну «прописку» підприємливі й бідові білозірці, завжди жартують: «Ви ніколи не чули про Черкаси? Та це ті, що під Білозір'ям!» Одна лише згадка про велике українське село викликає у мешканців російської столиці повагу. Популярний московський композитор Олександр Морозов навіть літню «резиденцію» тут собі придбав.

Будинки у селі під сосновим лісом ошатні, просторі. Найчастіше з великими, пофарбованими у яскравий жовтогарячий колір, віконницями. Вулиці, а їх тут 55, широкі, з добротними зеленими парканами. Загальна довжина вулиць, по-місцевому, сотень, — 132 кілометри. Площа села — 1186 гектарів. Та й іншого всього у Білозір'ї з козацьким, так би мовити, розмахом. Населення — 9 тисяч з гаком. Садиб — більш як 4 тисячі. Учнів у трьох школах — більше тисячі. У дитячому садку — майже 200 юних козацьких нащадків.

Крім базарів (жарт, звичайно), працює місцевий люд в агрофірмі «Біле озеро», у газо- та лісогосподарствах, на кукурудзокалібрувальному заводі, численних дрібних приватних підприємствах. Є в селі своя лікарня з амбулаторією, народний музей, бібліотеки, дві церкви, пошта, ощадна каса, Будинок культури це й клуб.

Сільський голова, він же сотник

— Півтисячі років тому на місці нашого села хлюпотіло велике і глибоке лісове озеро, — ділився переказами про старовину сільський голова, він же сотник білозірської козацької сотні Станіслав Ковтун. — Вода у Білому озері була цілющою і в ній аж кишіло рибою. Причому водився навіть осетр. На боброві та осетрові гони прибували козаки з Черкас. Згодом з'явилося поселення, про існування якого згадано в описі Черкаського замку за 1552 рік. Через століття відомий француз Боплан наніс козацьке містечко разом із Білим озером на карту. Нашим краєзнавцям удалося дізнатися, що у Варшаві, в архівах давніх актів, зберігається копія королівської грамоти, яка засвідчує надання місту Білозору герба, міських прав і свобод.

Наприкінці сімнадцятого століття у багатому хлібом, фуражем, рибою і медом містечку стояли сотні гетьмана Богдана Хмельницького. Багато місцевого козацтва і старшин склали голови у Визвольній війні проти Речі Посполитої. Наступні два століття ознаменувалися для поселення феноменальним явищем — спочатку зменшилася площа Білого озера, а потім воно цілком зникло з лица землі. Геологи й досі сушать голови над цією загадкою...

— Словом, — завершив екскурс у глибину віків пан голова-сотник, — історія нашого Білозір'я і білозірців довга, терниста і захоплива. Однак не менш цікаво, як і чим наша громада живе сьогодні. Як ми розв'язуємо свої нагальні проблеми. Адже хоч наше село вважають заможним, та клопотів у нас не менше, ніж в інших.

Громада — великий чоловік

Найперша нині турбота сільського голови — реконструкція котельні у лікарні та газифікація дитячого садка. Місцеве газогосподарство хоч сьогодні готове виконати весь обсяг робіт. Проте, як і скрізь, в органах місцевого самоврядування на це поки що не вистачає грошей. Річний бюджет Білозірської сільської ради — майже 185 тисяч гривень. А підведення голубого палива до дошкільного закладу «потягне», за найскромнішими підрахунками, на 65-70 тисяч. «Тому, щоб задовольнити найнагальніші потреби територіальної громади, нам би «доточити» до бюджету тисяч хоча б п'ятсот», «розмріявся» Станіслав Ковтун.

Де ж шукають білозірці додаткові кошти? Найперше — у самих себе. Тому й газифікували свої будинки більшість односельців за власний рахунок. Як, до речі, проводять і телефонну лінію. Нова АТС забезпечить надійним зв'язком 1200 осель Білозір'я. Тобто майже кожен другий двір буде телефонізовано.

Громадою готувалися і відзначили 450-річчя заснування свого села. Провели велелюдне свято на стадіоні. Співали для його учасників гості з Поділля і свій хор. Виступали з показовими боями білозірські «клички» і каратисти. Вів концертно-спортивну програму сільський голова. Його також привітали з ювілеєм. Минуло 20 років, як Станіслав Іванович очолив територіальну громаду. Вшанували почесних громадян села. З гордістю розповіли про довгожительку Білозір'я Єлизавету Тимофіївну Гуріненко, якій виповнився 101 рік. Повідомили, що торік у селі народилося 59 малят, а за півроку нинішнього село поповнилося уже 45 юними громадянами. У дитячому садку з огляду на демографічний «бум» відкривають дві додаткові групи.

Головною подією свята стало встановлення на в'їзді, на виїзді з села та біля Преображенського храму, заквітчаних рушниками величних хрестів-оберегів. Виготовив їх власним коштом місцевий підприємець і патріот села Олексій Бас. Велику допомогу в організації свята і в щоденному житті сільської ради надають інші підприємці: Григорій Завалко, Валентина Піскова, Любов Мілінчук, Ярослав Плодистий, Володимир Міцук. Підставляють своє плече ветерани — колишній голова сільради Михайло Васильович Шепель, Микола Михайлович Кученренко, Леонід Федорович Шпаченко. Не забувають батьківщину земляки.

Віце-президент Федерації футболу України білозірець Володимир Лашкул опікується місцевою футбольною командою. Верховний отаман Київський та Війська Запорізького України Дмитро Сагайдак — вишколом, ясна річ, білозірського лицарства. Словом, допомога і підтримка є звідусіль. Адже недарма кажуть, що громада — великий чоловік...

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

На знімках: на сільське свято зійшлися і старі і малі білозірці; один із трьох хрестів-оберегів.

Фото автора.

Дешева енергія — реальність

ІНІЦІАТИВИ

Перспективним напрямом роботи запорізьких авіамоторобудівників стало виготовлення модернізованих газотурбінних електростанцій різної потужності. Наземне застосування авіадвигунів — складова виробничої діяльності ВАТ «Мотор-Січ». На підприємстві випущено майже дві тисячі пересувних електростанцій потужністю 2,5 мегавата.

Як запевнив заступник директора ЗМЗ В'ячеслав Михайлуца, одна електростанція ЕГ-6000 може забезпечити дешевою електроенергією, теплом і гарячою водою місто з населенням 120—130 тисяч осіб. І необов'язково для цього мати поруч газопровід високого тиску. Кілька років тому одне із сумських підприємств концерну «Укрросметал» освоїло виготовлення гвинтових компресорів, що забезпечують роботу таких установок навіть за низького тиску. Аби був природний газ. Адже в Україні є так звані малодебетні газові свердловини, освоювати які раніше вважали нераціональним.

Приваблюють парогазові установки й тим, що виробників електроенергії можна наблизити безпосередньо до споживачів і за рахунок цього скоротити істотні нині втрати в мережах. ЕГ-6000 розміщується у двох пересувних контейнерах. Її легко транспортувати і під'єднувати до роботи. Всі процеси відстежує «бортовий» комп'ютер. Обслуговують електростанцію два фахівці. Попри те, що її серце — авіадвигун — працює на повну потужність, рівень шумів та шкідливих викидів не перевищує припустимих норм.

Витрати окуповуються вже за півтора-два року

Вартість такої установки — 23 мільйони гривень, але витрати окуповуються вже за півтора-два року. Адже агрегат порівняно з котельнями споживає газу на 30 відсотків менше.

ВАТ «Мотор-Січ» уже підписало контракт на постачання нинішнього року чотирьох ЕГ-6000 Ігольсько-Таловому родовищу ВАТ «Томскнефть» (Росія). За словами В'ячеслава Михайлуци, просуванню цієї продукції в Україні заважає нинішня організація енергоринку країни.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запоріжжя.

«Укрморпорт»: добрий початок — половина діла?

Останнім часом у міжнародній пресі з'явилося чимало критичних статей стосовно стану справ у морській галузі України. Здебільшого критика зарубіжних ЗМІ спрямована на діяльність Міністерства транспорту України та експериментального Державного об'єднання «Укрморпорт», яке протягом десяти місяців координує діяльність морських портів України. Партнери України з Німеччини, Австрії, Росії, співпраця з якими триває вже понад десять років, стурбовані політикою, що проводиться новоствореним об'єднанням «Укрморпорт». Прояснити ситуацію, що склалася сьогодні у портовій галузі, люб'язно погодився колишній начальник Одеського морського порту, нині народний депутат України, член фракції НДП ***Микола ПАВЛЮК****.*

— Миколо Пантелеймоновичу, скажіть, будь ласка, що спричинило появу критичних статей на адресу Мінтрансу та ДО «Укрморпорт» у зарубіжній пресі?

— Створене у грудні 2002 року Міністерством транспорту України Державне об'єднання «Укрморпорт» за майже рік своєї діяльності продемонструвало, що основними завданнями його створення, всупереч задекларованим у статуті, є перерозподіл фінансових потоків та переділ сфер впливу в морській галузі. Ця фірма фактично перекачує державні кошти, які вона добровільно-примусово збирає з морських портів України. Внаслідок поборів знизився рівень портових послуг.

Австрійські, німецькі, шведські та російські фірми, які працювали, зокрема, в Одеському порту, довели до відома свого уряду ситуацію, що склалася у зв'язку зі створенням нової структури. Інформація іноземних клієнтів отримала досить широкий розголос, а негативні відгуки про політику українського Міністерства транспорту з'явилися в засобах масової інформації їх країн. На жаль, на сьогодні мова йде вже не так про імідж власне Міністерства транспорту України та Державного об'єднання «Укрморпорт», як про престиж нашої держави в очах світового співтовариства.

— Чому діяльність ДО «Укрморпорт» має такий значний вплив на стан справ у морській галузі України?

— По-перше, до складу об'єднання на добровільно-примусових засадах увійшли всі(!) підприємства морської галузі, а це 19 портів України.

По-друге, створення об'єднання «Укрморпорт» на тих положеннях, які декларуються в його статуті, призводить до порушень принципів вільної ринкової конкуренції як важливого економічного чинника, що унеможливлює інтеграцію українських портів в європейську транспортну систему. У таких умовах порти фактично позбавлені можливості розвиватися. Відсутня мотивація для залучення клієнтів у порт та надання якісних і вигідних портових послуг, бо відтепер роль диспетчера на себе взяло об'єднання.

По-третє, протягом майже року це об'єднання «добровільно» вилучає до свого статутного фонду кошти підприємств галузі, що суперечить статті 72/5 Закону України «Про Державний бюджет України на 2003 рік».

Останнє, до чого вдалося керівництво «Укрморпорт», — це кадрова «чистка».

— Маєте на увазі роботу з підвищення кваліфікації фахівців?

— Навпаки. Перед керівництвом «Укрморпорту» стоїть віддалене від сприяння розвитку морської та портової галузі

■ ■ ■

Докери не пустили керівника «Укрморпорту» на територію підприємства.

■

завдання. Їм потрібні «зручні» керівники портів, які виконуватимуть накази. За час існування ДО «Укрморпорт» у портах України було звільнено чимало досвідчених, високопрофесійних кадрів, а на їх місце було призначено чиновників, якими «Укрморпорт» може легко керувати. Той факт, що ці люди не мають досвіду роботи у морській галузі, цікавив новостворене об'єднання найменше. Чистка кадрів триває і нині, що призвело у Маріупольському морському порту до акцій протесту трудового колективу. Докери Маріупольського морського порту не пустили керівника «Укрморпорту» пана Манучарова навіть на територію підприємства. А це промовисто свідчить про той негатив, який наростає у середовищі працівників портової галузі.

Звичайно, «Укрморпорт» мав би перейматися підвищенням кваліфікації спеціалістів, що працюють у морській галузі країни. На базі наших інститутів було б дуже бажано піднімати рівень керівництва та середньої ланки працівників портів. На жаль, об'єднання веде зовсім іншу політику. У самому ДО «Укрморпорт», починаючи з першої особи, «керують» чиновники без спеціальної освіти, а часом навіть без досвіду роботи на керівних посадах.

— Як було задекларовано статутну мету об'єднання «Укрморпорт»?

— За статутом це об'єднання повинно було координувати вантажну базу морських портів, розробляти нові схеми отримання вантажопотоків. Вони могли б виконувати стратегічні завдання, які стоять перед державою з перевалки тих чи інших вантажів. Наприклад, є проблема перевалки експортного зерна, яку можна було б разом з урядом легко розв'язати, побудувавши елеватор на території визначеного порту. Це буде вигідно і для держави, і для підприємства, і для інвестора.

Про те, що статут треба виконувати, керівництво «Укрморпорту», мабуть, забуло. Основною метою цього об'єднання на сьогодні можна вважати хіба що збір коштів, а точніше, податі з підприємств морської галузі. У статуті написано, що підприємства можуть сплачувати добровільні внески. Добровільність полягає в тому, що є список портових підприємств, в якому чітко визначено, яку суму має перераховувати кожен порт до статутного фонду цього об'єднання. А керівники змушені виконувати ці директиви під пресом кадрових маніпуляцій. До того ж «Укрморпорт» не вважає за потрібне звітувати, куди спрямовано перераховані гроші. Я вважаю, що відповідним органам варто було б поцікавитися, на що використовуються «добровільно» перераховані кошти.

Це експериментальне об'єднання сьогодні намагається монополізувати всі портові послуги. Керівництво об'єднання на одній з прес-конференцій заявило про наміри монополізувати агентську діяльність, експедиторські послуги, страхування, матеріально-технічне забезпечення підприємств та все, що пов'язане з діяльністю морської галузі. Звичайно, це повний нонсенс, який лише підтверджує некомпетентність нинішнього керівництва «Укрморпорту».

— Які результати діяльності ДО «Укрморпорт»?

— Діяльність ДО «Укрморпорт» має негативний результат для морської галузі та країни загалом. Окрім поступу назад на шляху розвитку цивілізованих відносин між Україною та країнами Європи і світу, об'єднання підриває престиж України як держави з ринковою економікою. Його створення засвідчило, що в Україні існує бездумний диктат чиновників міністерств, а не ринок. Відтік вантажопотоків, втрата висококваліфікованих фахівців, дестабілізація роботи галузі, зростаючі невдоволення у трудових колективах портів — це лише перші кроки на шляху до занепаду морської галузі та втрати Україною статусу морської держави.

Хоча об'єднання було створено в досить благополучний для галузі час, його «висококваліфікованому» керівництву не вдалося бодай зберегти позитивні тенденції розвитку морської галузі. Нині, якщо підбивати підсумки з перевалки вантажів, то зокрема в Одеському порту за сім місяців порівняно з минулим роком недовантажено більш як 600 тисяч тонн металу. Якщо помножити на нижню ставку в 5 доларів, то неважко порахувати, що чисті втрати від цього становлять 3 мільйони доларів. У зв'язку із ситуацією, що склалася, втрачено транзитні вантажопотоки металу з Росії та Білорусі. Жодних заходів для розробки та впровадження стратегії для залучення вантажопотоків не вжито. Просто йде перерозподіл та викачування коштів з підприємств морської галузі. Раніше керівники портів були зацікавлені у підвищенні рівня обслуговування, а сьогодні через активну діяльність «Укрморпорту» вони перетворюються на чиновників, яким згори вказують, що робити і скільки грошей віддавати. Зниження рівня портових послуг та некерованість ситуацією у порту відлякує клієнтів. Через непрофесіоналізм керівництва «Укрморпорту» на сьогодні створено умови, коли порти змушені залишати клієнти, які співпрацювали з ними не один рік.

— Чи відстоює «Укрморпорт» у законодавчому плані інтереси морської галузі?

— Жодних законопроектів, що спрямовані на розвиток морської галузі, вони не подавали. Проте, за словами пана Манучарова, «Укрморпорт» має на меті лобіювати закон «Про порти», який був розроблений ними і нині перебуває у Верховній Раді України. Вони пропонують внести до закону поправки, які мають узаконити питання фінансування ДО «Укрморпорт». Звичайно, такий законопроект не пройде у парламенті.

— Хто раніше координував роботу морської галузі?

— Державний департамент морської галузі. На сьогодні у результаті створення об'єднання ДО «Укрморпорт» цей департамент позбувся важелів впливу. Державний орган більше не координує діяльність морської галузі. Оскільки державний департамент рахунку не має, було створено новий господарчий механізм для того, щоб перекачувати в нього гроші портовиків. У мене складається враження, що держдепартамент взагалі намагаються ліквідувати.

— Який ви бачите вихід із ситуації, що склалася?

— Потрібно відновити стару схему управління, яка є законною та відпрацьованою десятками років. У державному департаменті ще збереглися кваліфіковані кадри, які розуміють проблеми морської галузі та можуть допомогти в їх розв'язанні. «Експеримент» з ДО «Укрморпорт» необхідно припинити та доручити правоохоронним органам притягнути посадових осіб, винних у нанесенні збитків державі, до відповідальності.

Друкується в рахунок квоти фракції Народно-демократичної партії.

АКТУАЛЬНО

На півострові проблеми: порушуються права людини

«Ми приїхали допомогти мешканцям міста. Хочемо розібратися з проблемами, дістати об'єктивну інформацію для того, щоб зробити глибокий комплексний моніторинг стану прав і свобод людини в місті-герої Севастополі. Ми намагатимемося допомогти всім, хто потребує захисту своїх прав». Цими словами почала свою зустріч з представниками влади міста Уповноважений Верховної Ради України з прав людини Ніна Карпачова. «Якщо по Україні 50 відсотків усіх звернень до Омбудсмана стосуються порушень громадянських прав, то по Севастополю й Криму загалом ця цифра на 20 відсотків вища», — зазначила вона.

Саме тому Ніна Карпачова на перше місце в своїй програмі поставила зустріч з працівниками судів та силових структур. Найбільше її цікавив стан прокурорського нагляду в місті, а також питання пільг учасникам війни, інвалідам, пенсіонерам; проблеми освіти, житлово-комунального господарства, медичного обслуговування та поховання померлих. Особливе місце відводилося проблемам свободи слова, доступу до інформації.

Команда Ніни Карпачової на місці розібралася зі скаргами, що надійшли до її приймальні в Києві. На прийом до неї записалося близько трьохсот осіб, але бажаючих зустрітися з нею особисто було значно більше. З самого ранку біля будинку міськради, де Карпачова вела прийом, що затягнувся до пізнього вечора, наряд міліції змушений був стримувати натовп бажаючих пройти без черги.

Це був перший приїзд Ніни Карпачової до Севастополя, тому не дивно, що так багато людей побажали особисто поспілкуватися з головною правозахисницею України.

Найбільше скарг було на судову гілку влади. Неприємно вразив Ніну Карпачову випадок із 77-річним ветераном, інвалідом війни I групи. Згідно з рішенням Ленінського суду Севастополя його було визнано психічно хворим. Хоча в той самий час спеціальна експертиза в Києві підтвердила його нормальне психічне здоров'я. А причиною такого рішення суду стало банальне бажання родичів заволодіти його квартирою.

Деякі питання вирішувалися оперативно, оскільки на прийомі разом з Омбудсманом були присутні керівники багатьох служб міста: прокурор, начальники міліції та управління юстиції.

Всі заяви, що вимагали втручання головного спеціаліста з прав людини, буде поставлено на контроль. «Ми не просто розглядатимемо їх. За необхідності вноситимемо зміни до законодавчої бази, до інструкції Міністерства праці й соціального захисту».

Графік роботи Ніни Карпачової був такий щільний, що прес-конференція, яку кілька разів відкладали, так і не відбулася.

Але журналісти не образилися. Головне — щоб було вирішено проблеми, з якими до неї звернулися люди, ображені чиновниками різних гілок влади.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.

ФОТОФАКТ

ЗАТ «Чернігівський автозавод» випустив перший автобус для міських та міжміських маршрутів. Машина розрахована на 16 місць, має просторий салон. Уже наступного року завод планує щомісяця випускати до ста «маршруток» різних модифікацій.

На знімку: директор заводу Віктор Грешніков демонструє вітчизняну новинку, яка, схоже, потіснить російські «Газелі».

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

Уточнення

У «Голосі України» від 16 вересня 2003 р. № 173 (3173) на 7-й сторінці за підписом прес-служби прокуратури Житомирської області було опубліковано матеріал під назвою «Прокуратуру збудив «Вібросепаратор».

Уточнюємо, що заголовок до публікації слід читати так: «Розслідування триває».

СУСПІЛЬСТВО

Вбивця, що спіткнулася об... огірок,

або Яку загрозу несуть нам непрохані «вселенці» та як її відвернути

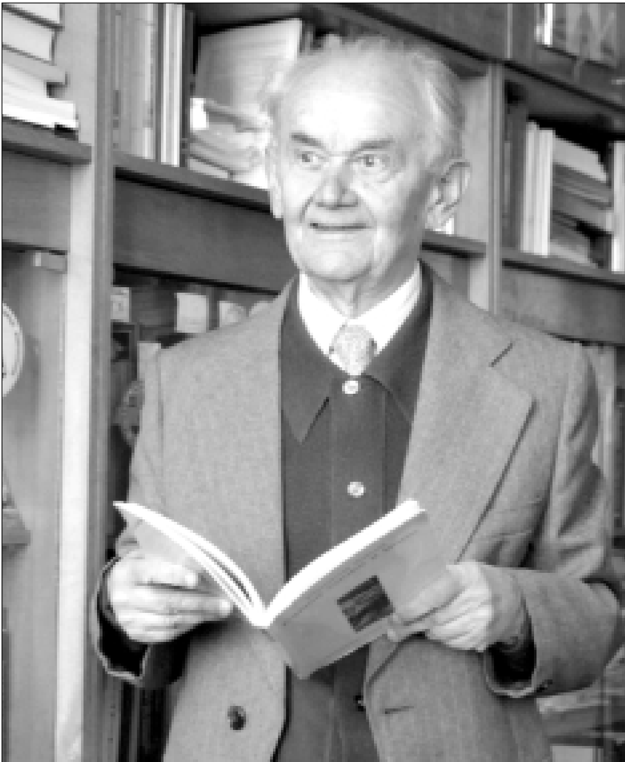
СЬОГОДНІ — ВСЕСВІТНІЙ ДЕНЬ МОРЯ

У цього невеличкого (довжиною 10—12 сантиметрів) гребінника — одного з видів безхребетних мешканців моря — назва просто загадково-ніжна: «мнеміопсіс леді». Біля північних берегів Чорного моря його вперше виявили близько двадцяти років тому — й особливого значення появі доти небаченого в цих водах гребінника спочатку не надали. Та невдовзі «леді» змусила немало стривожитися і науковців, і практиків: вона виявилася не тільки надзвичайно плодовитою (за кілька років біомаса гребінника сягнула, за підрахунками іхтіологів, 1 мільярда тонн!), а й доволі ненажерливою: поїдаючи дрібних ракоподібних планктону, «леді» позбавляє харчу багатьох риб, інтенсивно знищує й ікринки та личинки риб, тим самим перешкоджаючи росту популяції. Отож не випадково до назви «леді» давненько вже припасували приставку «вбивця».

Відомий у світі фахівець з екології моря, доктор біологічних наук, професор, академік НАН Ювеналій Петрович Зайцев **(на знімку)**, який багато десятиліть пропрацював в Одеській філії Інституту біології південних морів, називає низку й інших шкідливих «вселенців» (саме такою назвою користуються фахівці) у Чорне море. Піщана черепашка «мія», приміром, — неабиякий ворог малих двостулкових, що є основним видом харчу для глибоководних риб. Чималої шкоди морським бичкам, глосі, камбалі й осетровим завдає «голландський краб». Глибоководний хижак «рапана» — загроза мідіям, устрицям та деяким іншим мешканцям моря. Анчоуси втікають подалі від тих місць, де з'являється водорість «десморестія»: цей «вселенець», виділяючи кислоти, руйнує традиційну чорноморську підводну фауну...

Чи ж варто, дізнавшись про все оце, дивуватися різкому зниженню в останні десятиріччя рибопромислової продуктивності Чорного моря? (Ми не розглядаємо тут інших причин цього явища, що теж істотно впливають на рибні запаси водойми; побіжно зазначимо лише, що викиди в море токсичних і хімічних речовин останнім часом значно зменшилися, отож і шкоди вони завдають дедалі менше). Ось деякі цифри: якщо на початку 80-х років у Чорному морі добували 650 тисяч тонн риби на рік, то зараз — тільки близько 15 тисяч. За оцінкою ФАО (організація ООН з питань продовольства і сільського господарства) «вселенці» завдають щорічно збитків чорноморським країнам на 500—700 мільйонів доларів США. А з часом можуть завдати ще більших. Адже Чорне море, вважає той же Ювеналій Зайцев, має дуже низький біологічний імунітет, зумовлений кількома причинами: по-перше, воно ізольоване, по суті, від Світового океану; по-друге, — має величезну акваторію, в нього впадає багато річок, через що вміст солі в його воді порівняно малий, близько 18 відсотків. Отож перенесені в нього з інших морів-океанів «екзотичні акваорганізми» знаходять тут сприятливе середовище для розмноження і здатні, «окупувавши» його, значною мірою, аж до загрозливої, змінити традиційні для цього водоймища флору й фауну.

Звідки ж ота напасть - «біологічні терористи»? Відповідь одна: вони занесені суднами з баластними водами. Давно минули ті часи, коли мореплавці, йдучи за товаром в інші країни, завантажували судно, щоб забезпечити його стійкість, камінням (кругляком з грецьких суден, що прибували до Одеси на початку дев'ятнадцятого століття по зерно, в місті забруковано чимало вулиць). Тепер для баласту використовують забортну воду, якою заповнюють спеціальні ємності — танки. Перед завантаженням судна товаром оту воду зливають за борт (у Чорному морі — це до 500 мільйонів тонн за рік). А з нею — й маса живих організмів, часто зовсім не шкідливих у традиційних місцях їх перебування й доволі небезпечних — у нових, куди їх «переселили». Не випадково ця проблема, поряд з береговими джерелами забруднення моря, хижацьким знищенням людьми живих організмів та руйнацією середовища їхнього перебування, визнана Глобальним екологічним фондом (є така міжнародна організація) одним з чотирьох найголовніших видів загрози для Світового океану.

Отже, є загроза. А протидія їй? ІМО — Міжнародна морська організація (спеціальний орган ООН), членами якої є 150 країн світу, розробила й ухвалила 1997 року «Керівництво щодо контролю водного баласту і управління ним для зведення до мінімуму переносу шкідливих водних і патогенних організмів». Документ цей, проте, має лиш... рекомендаційний характер, тобто до виконання не обов'язковий. Через три роки опісля низка міжнародних організацій ініціювала проект «Глобальна програма управління баластом» (ГлоБаласт), покликаний допомогти країнам, що розвиваються, та з перехідною економікою організувати виконання заходів щодо застосування міжнародних стандартів контролю суднових баластних вод. Визначено шість точок Світового океану, де б ці заходи випробовувалися. Одесу, тутешній порт, обрано за одну з них.

У світі відомі десятки розробок для попередження «біологічного тероризму», поширюваного через баластні води. Немає потреби їх перелічувати — то сфера діяльності фахівців. Зазначимо лише, що в Одеському морському торговельному порту в станцію баластних вод вкладено мільйони доларів, тут прагнуть виконувати вимоги відповідних міжнародних документів. Держінспекція охорони Чорного моря налагоджує дедалі дієвіший контроль за баластом в інших вітчизняних портах басейну. Генеральний секретар ІМО Уїльям О'Ніл, який побував в Одесі, позитивно оцінив зусилля тутешніх науковців і практиків, спрямовані на боротьбу з «біологічним тероризмом», підкреслив значення в цьому національних програм: «Тільки виробивши й здійснюючи заходи оперативного реагування, спільними зусиллями усіх приморських держав ми зможемо зарадити лиху».

Безумовно, точка зору правильна. Як і вимога начальника Держінспекції охорони Чорного моря Слави Долинського: «Судна, що заходять у наші порти, обов'язково повинні мати чистий баласт». Як це проконтролювати (а справа ця досить непроста), мають потурбуватися, звичайно, фахівці. Та от заковика: Україна на Чорному морі не одна — чи здійснюватимуть контроль і в інших країнах? В Одесі, за участі провідних біологів та екологів причорноморських країн, ІМО та Глобального екофонду, розроблено «Регіональний план співпраці», що координує дії держав басейну Чорного моря, спрямовані на зведення до мінімуму переносу шкідливих організмів і речовин у морському баласті. Документ передбачає єдині стандарти для контролю за рівнем «шкідливості» баласту, вимоги щодо скидання баластних вод і очищення після них танків стали жорсткішими, а штрафи за їхнє порушення — більшими.

І все ж причорноморські країни очікують набуття чинності (це має статися вже цього року) нової «Міжнародної конвенції щодо контролю суднового водяного баласту», що дасть змогу посилити запобіжні заходи у водах не тільки Чорного, а й інших морів, звідки пливуть до нас судна. Завдяки спорудженню нових «приймальників» для баласту, застосуванню сучасних способів його знешкодження, посиленню санкцій за скидання «брудних» вод міжнародній спільноті, сподіваються фахівці, все-таки вдасться у перспективі розв'язати проблему «біологічного тероризму».

Ну, а як бути з отією ненажерливою «леді» — вона ж у Чорне море вже вселилася і творить там свої, даруйте на тавтології, чорні справи? Академік Ювеналій Зайцев каже: — Покладатимемо надії передусім на гребінника під назвою «морський огірок»...

Він, як і «леді», теж «вселенець», до того ж — із одного з нею регіону, Атлантики. У Чорне море потрапив, щоправда, дещо пізніше й одразу почав інтенсивно знищувати свого «земляка»: з'ясувалося, що «мнеміопсіс леді» — то чи не єдиний його харч. Тому, може бути, в Атлантичному океані й не відчувається особливої шкоди від «леді», яка в Чорному морі нищить усе підряд. Відкритим, утім, залишається таке питання: а як поведеться отой огірок, коли розправиться з «леді», чи не призвичаїться до іншого харчу? Ліпше коли баластні води все-таки будуть чисті від усіляких «вселенців».

Георгій ВОРОТНЮК.
Одеса.

Наукові співробітники відділу гідробіології активних зон моря Інституту біології південних морів (зліва направо) Олександр Синєгуб, Євгенія Бабич та Леся Гарлицька.

Фото Олега ВЛАДИМИРСЬКОГО.

ЮВІЛЕЙ

Безмежна любов до Межівщини

Один з кращих районів Дніпропетровщини — Межівщина — нещодавно відзначав 80-річчя.

Рішення про відокремлення в самостійну адміністративно-територіальну одиницю частини Павлоградського повіту з центром у Межовій було прийнято ще в 1923 році. З того часу Межівський район славиться своїми здобутками.

Межівщина виховала багато видатних і відомих в Україні та за її межами людей. Героями Соціалістичної Праці Шелестом, Артюховим, Момотом свого часу пишався весь Радянський Союз. Саме ця земля народила відомих письменників Саву Божка, Василя Мисика, Михайла Нечая, багато талановитих поетів, які сьогодні продовжують традиції української літературної спадщини.

У роки Великої Вітчизняної війни на фронтах, у партизанських загонах і підпіллі боролися з ворогом майже 14 тисяч межівчан. Більш як 6,5 тисячі воїнів віддали своє життя за свободу Батьківщини.

Як зазвичай на кожному святі, вітали тут шанованих гостей. Поздоровлення від народного депутата України Олександра Шевченка, голови облдержадміністрації Володимира Яцуби та голови обласної ради Галини Булавки передали їхні помічники. Поздоровити земляків приїхали і ті люди, чиє дитинство минуло серед чудових краєвидів Межівщини.

Усі вони говорили з непідробною щирістю і освідчувалися в любові своїй малій Батьківщині. І не має значення, що є, мабуть, краї багатші й красивіші, розкішніші й веселіші. Для межівчан їхня земля — найкраще місце в Україні.

Подвійним свято було для мешканців Іванівки. Тут за сприяння народного депутата України Олександра Шевченка розпочато газифікацію села. Саме в день 80-річчя Межівщини голубий вогник вже підвели до кількох будинків. Голова сільради Володимир Яременко вважає, що завдяки цьому село розвиватиметься, молодь залишатиметься тут працювати після закінчення навчання.

Місцева влада робить усе можливе для подальшого розвитку регіону, зменшення соціальної напруженості. Голова районної ради Олексій Зоц каже, що багато зроблено в районі останнім часом. Але ще більше заплановано.

Добрі слова говорять тут про депутата Верховної Ради Олександра Шевченка, якому межівчани довірили відстоювати свої права та інтереси в парламенті. Ось і цього разу Олександр Олександрович підготував своїм виборцям чудовий подарунок — концерт Миколи Гнатюка.

І линула пісня над краєм. Про хліборобські традиції, про силу сімейного вогнища, про щастя жити і працювати на рідній серцю землі.

Віра КАСЬЯНОВА.

З ПОШТИ

Музей в Освенцімі

ПАМ'ЯТЬ

«Минуть тисячоліття, а цю вину Німеччини все ще не буде змито».

Ганс Франк, підсудний на Нюрнберзькому процесі, 1946 рік.

З директором музею в Освенцімі паном Врублевським я домовився зустрітися на польській землі. При собі мав текст «Вітання» від колишніх в'язнів концтабору з нагоди десятиріччя його перебування в Полтаві.

Мої побратими по Освенціму, а їх на Полтавщині 40 осіб, сказали: «Поїдеш до Польщі на жебрацький кошт. На квиток і на кусень хліба ми тобі збиремо. Пом'яни в Освенцімі наших товаришів, котрі залишилися назавжди в чужій землі».

І ось я знову проходжу під металевою аркою з написом «Арбайт махт фрай». Це вже вчетверте після війни. А вперше я вісімнадцятилітнім переступив поріг земного пекла в Освенцімі шістдесят років тому. Тоді, приймаючи нас п'ятнадцятьох, прибулих з катовіцької в'язниці, заступник коменданта Карл Фрич сказав: «Вас привезли не в санаторій, а в німецький концтабір, з якого є тільки один вихід —через димар крематорію!». Почувши від Фрича таке «вітання», не один я здригнувся. А перед цим начальник в'язниці наставляв нас короткою тирадою польською: «Всі ви — загроза для німецького народу. Тому будете ізольовані в концтаборі. А після війни (звичайно, німці переможуть) вас будуть судити, і отримаєте кожен своє». Я тоді подумав: «Мій розстріляний батько був оголошений ворогом радянського народу, я — ворог німецького народу. А де той народ, якому я не ворог?»

Через півтори години їзди на вантажівці під тентом я той народ побачив — то були в'язні концтабору. Процедуру санобробки проводили швидко. Нас переодягли в смугасте і кожному поставили на все життя шестизначне тавро на лівій руці — порядковий номер в'язня. У другій половині 1941 року до Освенціма почали прибувати радянські військовополонені, серед яких українців було найбільше. Невдовзі їх набралося 14 тисяч. Комендант концтабору Рудольф Гесс писав у своїх тюремних мемуарах: «Військовополонені мерли як мухи. Люди їли людей. Я сам бачив трупи, в яких була вирвана печінка». Влітку 1944 року військовополонених залишалося в живих 92.

У ті роки з усієї окупованої німцями Європи в Освенцім приходили ешелони з євреями, циганами. Задушені газом трупи складали в глибокі ями, заливали нафтою і спалювали. Прибулий до Освенціма Адольф Ейхман запропонував Гессу терміново побудувати крематорії. За короткий час їх збудували чотири...

Музей в Освенцімі було відкрито в 1947 році. З того часу його відвідали майже 28 мільйонів туристів з усього світу. З роками потік людей до Освенціма не зменшився, а навпаки, збільшився. Люди їдуть, пливуть, летять з усіх континентів. Тут бували президенти, канцлери, прем'єри, королі. Треба сказати, що прокляте людьми і Богом місце добре фінансується багатьма державами, а реклама музею всіма мовами дістається у найвіддаленіші місця земної кулі.

Після війни нас, неблагонадійних репатріантів, за кордон не пускали. 15 років писав я в різні інстанції і центральні газети. Але табу залишалося непорушним. У 1990-му я нарешті отримав дозвіл на поїздку до Польщі. Через 45 років після війни вперше відвідав музей в Освенцімі. П'ять років потому, коли в січні 1995-го Освенцім відзначав 50-річчя свого визволення, мені вдалося розшукати серед тридцяти президентів, присутніх на урочистостях, нашого Президента — Леоніда Даниловича.

... Екскурсовод музею пані Данута, яка чудово володіє російською мовою, на прохання пана Врублевського супроводжувала мене всюди, де я хотів побувати, знайомлячись з експозицією музею. «Щороку музей відвідує півмільйона туристів, — каже пані Данута, — їх обслуговують 140 штатних екскурсоводів. Територія музею чимала — майже 40 квадратних кілометрів колись займав концтабір...». Двічі пані Данута представляла мене екскурсантам як колишнього в'язня Освенціма. То були московські скаути і танцювальний ансамбль із Краснодара. Туристів із України буває дуже мало. От і десятикласник Ігор на моє запитання: "Що таке Освенцім?» — відповів: «Це назва швейної машинки —на зразок «Зінгера».

У день від'їзду до України заходжу у крематорій № 1. Колись фашисти в цьому приміщенні випробовували газ «Циклон-Б» на радянських військовополонених. Тоді було вбито 900 осіб. Біля стіни хтось поставив траурний вінок. На широкій стрічці напис українською: «Найдорожчому татові Теодору Найку від дітей, онуків та правнуків».

Павло АЙДОНЕЦЬ,
співголова Міжнародного Освенцімського комітету, колишній політв'янень Освенціма, Маутхаузена, Лінца.

Полтава.

ФОТО З КОНВЕРТА

Перед виступом...

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

НАПИШУ ВАМ І Я...

Коні не винні

Багато претензій до поштовиків, але не всі знають, як ми працюємо. Наберіться терпіння, ми відкриємо карти.

По-перше, поштові відділення у селах позакривали, а ті, що працюють, то через день і всього дві-три години. Поштова машина приїжджає через день і дуже пізно, тож газети розносити вже не можемо. Начальникам відділень теж скоротили робочі години, та ще й змушують розносити пошту. Як можна зробити всю роботу за дві-три години?

З нами не радилися, коли нав'язували продаж товарів: ліки «на замовлення», фотоплівки, цигарки, різні лотереї. Начальники відділень, вантажники, листоноші, прибиральниці тепер — ходячі кіоски. Звісно, левову частку оплати за цю роботу отримує вище керівництво, а нам платять копійки. От скажіть, якщо ми працюємо через день, то що робить високе керівництво у своїх кабінетах по вісім годин щодня? А у нас бувають місяці, коли 18 вихідних і 13 робочих днів.

Послуги пошти з такою доставкою і закритими відділеннями зв'язку до вищого рівня піднятися не можуть. Приміщення занедбані, завалюються, взимку не опалюються, ми сидимо в шубах і рукавицях, зарплата листонош і начальників відділень — 120—150 гривень.

Передплатники справедливо вимагають, щоб пошта працювала повний робочий день, а листи і пресу доставляли вчасно. Бо у селі нині, щоб ви знали, лише один, так званий осередок культури і зв'язок з навколишнім світом — поштове відділення. Та й той на ладан дихає.

Колектив листонош і начальників Шепетівського вузла поштового зв'язку.

Хмельницька область.

ВЕТЕРАН

Лікує словом та вірою

Кожен, хто лікувався у кардіологічному відділенні госпіталю ветеранів Великої Вітчизняної війни в Циблях на Київщині, з пошаною розповідає про Ніну Михайлівну Давиденко. Лікар, як то кажуть, від Бога. Своїм одужанням їй завдячують тисячі фронтовиків. І пам'ятатимуть рятівницю до кінця життя.

...Михайло Олексійович Новіцков — колишній танкіст Першої гвардійської танкової армії. Він брав участь у найзапекліших боях під Москвою та на Курській дузі. Від фашистської навали визволяв Україну та штурмував рейхстаг, і за всі ці подвиги нагороджений п'ятьма бойовими орденами.

Михайло Олексійович часто згадує, з якими труднощами він дістався шпиталю. Постійно дошкуляли серцеві напади, відмовляли ноги. Але Ніна Михайлівна повернула його до життя не тільки за допомогою ліків, а й добрим словом, турботою та чуйністю.

...Іван Євлампійович Вать прибув із Полтави. Інвалід І групи — у бою під Ржевом втратив ногу. Після лікування пані Давиденко ще довго клопотала коло нього, і результат не забарився: біль вгамувався, сон налагодився, а головне — з'явилася віра у краще.

...Вартан Сараганович Торосян постраждав від аварії на Чорнобильській АЕС. Переніс два інфаркти. Лікування у Ніни Михайлівни було для нього справжнім порятунком.

— Зараз моє серце працює, як годинник, — жартує Вартан, — а без неї, напевне, не вижив би.

Ще безліч зворушливих слів можна прочитати у книзі відгуків Циблівського госпіталю. Ветерани та інваліди війни безмежно вдячні Н. Давиденко за врятоване життя. Вона лікує словом та вірою — тільки й чути, коли згадується ім'я цього лікаря.

Разом з тим ветеранів турбують прикрі дії правлячих мужів. В обласних і районних лікарнях закривають відділення для ветеранів війни. Медичні послуги тепер стали платними. Власники приватизованих аптек допускають свавілля в обслуговуванні ветеранів. А ще дуже обурює намір урядовців нав'язати замість пільг так звану адресну допомогу. Ветерани та інваліди бачать лише один вихід з цієї ситуації: вийти на всеукраїнську акцію протесту проти незаконних дій влади.

С. ПУДЛО.

Івано-Франківськ.

Уваги, розуміння, підтримки...

Нас позбавили пільг. Виходить, тих, хто захищав Вітчизну від фашистів, викинули на вулицю. Глава держави постійно намагається порівнятися з європейцями. Що ж, гарний приклад. Але ветерани та інваліди там забезпечені оселями, медикаментами. Їм не потрібно хвилюватися про те, що купити на сніданок. А ми, щоб не померти з голоду та не замерзнути, мусимо збирати порожні пляшки й доношувати одяг з тієї ж Європи.

Нам набридло це знущання! Ми врятували країну від фашизму, поховали свою молодість і залишилися інвалідами. І за все це просимо зовсім трохи: уваги, розуміння та підтримки. Хіба це багато?

Петро ЛУК'ЯНОВ, М. ГОРБАТЕНКО, О. АНДРЕЄВА та ще 18 підписів.

Київ.

Пусте слово «турбота»

Про ветеранів та інвалідів війни у нас пам'ятають тільки в переддень свята, а потім знову забувають на цілий рік. Та й навіть у святкові дні не всі відчувають "турботу». Хто ще на ногах, тому піднесуть сто грамів «наркомівських» та почастують солдатським кулешем. А про прикутих до ліжка вже й не згадують... Не цікавляться, не провідують. Прикро.

Іван ХОРУНЖИЙ, інвалід І групи, 90 років.

Луганськ.

Не забувається таке ніколи!

Діти, які пережили фашистську окупацію, не були в концтаборах. Але вони пізнали не менше жахів: їх морили голодом, били, насилували, розстрілювали. Семи-восьмирічні по цеглинці нарівні з дорослими відновлювали зруйновані села, міста. У багатьох війна забрала батьків і матерів. Вони виросли, сумлінно відпрацювали по 45—50 років на виробництві і в колгоспах. Нині держава, наділивши копійчаною пенсією, кинула їх у безодню злиднів. І знову вони ледь животіють. То де ж обіцяне благополуччя?

А. ПАНФІЛОВ.

Бердянськ
Запорізької області.

Неаполь скіфський–2

Поліс, який пам'ятає юність людства

Золото

Відрізок епохи пізньої бронзи і раннього заліза вчені назвали скіфським періодом. Уперше про нього згадують ще асирійські клинописні джерела, коли скіфські вершники промчали країнами Древнього Сходу і зупинилися аж на кордонах Єгипту. Та й то тільки тому, що фараон Псаметіх I відкупився казково щедрими дарами, які й досі шукають професійні археологи і кримінальні гробокопачі. Біблійні пророки називали їх «божою карою», а вперше перемогти скіфів зумів хитрістю лише батько Олександра Македонського — Пилип. Могутня держава легендарного Атея після його смерті в цій битві розпалася на три частини, а столицю царів перенесли у Крим. Щоб убезпечитися від нових підступів її зміцнили з півдня могутньою оборонною стіною, а протилежний бік захищали 30-метрові урвища скель, які опинилися нині майже в центрі Сімферополя. У цьому неприступному і зручному місці осердя півострова й перехрестя доріг від Перекопу до Херсонесу, від Керкінітіди до Боспору починалися й степи, де привільно і сито було отарам і табунам. Могутні скіфи не лише міцно увійшли в історію людства, а й знані завдяки знахідкам багатющих курганів їхніх вождів, які датовані кінцем вісімнадцятого століття. Викопують їх і тепер. Чого варта одна «Пектораль Мозолевського». В 1V ст. до н. е. священні могили скіфської аристократії, її династичне кладовище було розташоване в районі Дніпровських порогів.

Грабунки

На територіях Запорозької Січі археологи знайшли Дніпровський Геррос (священне кладовище знаті) і розкопали всесвітньо відомі велетенські царські кургани: Солоху, Чортомлик, Товсту могилу, Огуз... Фахівці кажуть: незважаючи на те, що тут вже розкопано чимало курганів, головні знахідки попереду. Місто мертвих скіфських царів міститься і під Керчю. Саме там, де гробниці скіфських вельмож із скарбами всесвітнього значення виявили в курганах Патініоті, Куль-Оба, Юз-Оба, Темір, біля Німфея, Ак-Буруна, селища Леніно, сіл Іллічове, Ленінське, Зелений Яр, Пісочне, Багерово, Завітне, у низці могил «Три брати» села Вогники...

Такий вигляд має нині Скіфське городище.

Під Сімферополем найцінніші знахідки виявили в курганах Золотий, Талаєвський... Ще один курган того часу — Чаян, з на диво багатим похованням, на початку минулого століття знайдено і розграбовано під Євпаторією. Після того, як скарби пролежали понад 30 років у селянина, котрий їх знайшов, він у час скрути продав їх євпаторійському купцеві, а той — відомому одеському колекціонерові старожитностей Гохману. Ось він у пореволюційні роки зумів вивезти їх разом з майже вагоном антикваріату до Німеччини. Оскільки покупці боялися підробки безцінних реліквій, Гохман розпродав їх частинами. Коштовності почали переходити з рук в руки, доки сліди їхні не загубилися в закордонних приватних колекціях. Золота обкладка піхов меча скіфського царя нині зберігається в зібраннях нью-йоркського музею «Метрополітен». Ці речі можна побачити лише на фото, зроблених на початку минулого століття. Нещодавно вчені повідомили, що знайдено ще одне священне поховання скіфської знаті — Кримський Геррос, який теж входив до складу тодішнього величезного некрополя: 70 курганів над гробницями аристократів другого після царів пласту цілих династій скіфської еліти на плато Ак-Кая, поблизу Білогірська. Науковці переконані: це нащадки царських скіфів, що жили у часи Геродота в Криму і Приазов'ї — вищої воїнської касти скіфського суспільства.

Останнім часом розграбовано вже десять курганів-скарбниць, коштовності з яких довелося виловлювати на нелегальних ринках півострова. Почати тут охоронні розкопки потрібно якнайшвидше, інакше «чорні археологи» завдадуть чергових відчутних втрат національному спадку. Досі вчені встигають збирати тільки не взяті кримінальними «щасливчиками» залишки раритетів. Сила-силенна дорогоцінних виробів безслідно зникає для вітчизняної науки і скарбниці. А скільки «скіфського золота» вивезено з Криму і всієї України офіційними установами північної сусідки без надії на повернення!

Йдеться, без перебільшення, про культурний спадок нашої цивілізації, величезні скарби вселюдського значення, мистецькі шедеври древності, народжені людською творчістю і талантом, вічні цінності. Нині майже всі вони, розшукані упродовж понад двох століть, починаючи з найперших, зберігаються в Ермітажі, де й сьогодні становлять серцевину усієї грандіозної кримської колекції. Включно з експонатами безцінної виставки «Золото скіфів», які після евакуації в роки другої світової війни на свою батьківщину теж не повернулися. Значну частину знайдених під час розкопок золотих та срібних коштовностей забрали до музею образотворчого мистецтва в Москві, ще чимала частка є гордістю тамтешнього Історичного музею, і лише дещиця — в Кримському краєзнавчому, який роками не спроможеться виставити залишки скіфських скарбів і нові знахідки, зібрані та підготовлені нині для загального огляду у «Золотій виставці».

У довжелезному списку «московських втрат» навіть череп Скілура, за яким знаний антрополог Михайло Герасимов реконструював зовнішній вигляд скіфського царя, так, що він повністю збігся з зображенням легендарного правителя на мармуровому барельєфі та монетах.

Не кращі справи на території Керченського півострова і його древніх міст. Керченський музей старожитностей завжди був «донором», найщедрішим постачальником шедеврів для Ермітажу, а під час англо-французької окупації Керчі в Кримську війну — раритети цієї землі текли в знаменитий Лувр. Завдяки зусиллям благодійників у Керченському історико-культурному заповіднику нині створили Золоту скарбницю. У ній зібрано золоті вироби скіфів, боспорців і античної Греції. Унікальне зібрання ще до відкриття широкому загалу стало знамените тим, що у ньому понад півтори тисячі щонайкоштовніших предметів. Навіть після багатолітнього відпливу скарбів у столиці Росії та інших країн, такою кількістю безцінних кримських експонатів, які залишилися на рідній землі, не можуть похвалитися навіть музеї з світовими іменами. Та, як і сімферопольці, керчани не можуть показати скіфські скарби відвідувачам. Хоч як це прикро, та працівники музею, котрі зберігають для держави казкові історичні цінності, «сидячи на золоті», потерпають від бідності. І цього курортного сезону замість обіцяної «родзинки» —побачення з золотом скіфів, туристів чекало чергове розчарування. Як і кримських музейних працівників, які через хронічну бідність досі не спромоглися випустити навіть каталог втрачених цінностей. Втім, як і вся Україна, з якої за останнє століття було вивезено понад 50 мільйонів(!) архівних справ, 45 млн.(!) примірників раритетних книг, 300 тис.(!) одиниць безцінних музейних експонатів, продовжуємо втрачати і сьогодні без надії на повернення.

Такі масштаби позбавлення нас історичної пам'яті, свідчень приналежності України до витоків зародження загальнолюдської цивілізації. Адже, як стверджують дослідники, саме в надрах Скіфії зароджувалася наша державність і пов'язані з нею інститути. Тож, хоча сучасні українці й не прямі нащадки скіфів, їх доба і культура залишаються помітною сторінкою нашої спільної історії. Мабуть, не випадково скіфські настінні орнаменти так нагадують вишивки русичів-українців. А відомий скіфолог, керівник цілої низки археологічних розкопок у Криму Павло Шульц, у статті «Тавроскіфська експедиція 1946 року» писав: «У високій для свого часу матеріальній і духовній культурі пізніх скіфів у Криму вдалося встановити багато нових точок споріднення з культурою стародавніх слов'ян. В особливостях скіфських городищ і жител, зокрема, у гребенях на дахах, у вогнищах для випікання паляниць, посуді, у різьбі по дереву, орнаменті, скульптурі, настінних малюнках і похоронному обряді, в якому закріпився звичай разом з дружинниками хоронити коня, знаходимо багато спільного з пам'ятками слов'янської культури, з руським, українським народним мистецтвом».

Що хотів сказати нам древній майстер?

Одна із коштовних знахідок курганів.

— Самі скіфи повністю щезнути під нищівними ударами нападників не могли. Залишки їх численного племені змішалися з іншими, були втягнуті в орбіту великого переселення народів і влилися у вир варварів, що, врешті, зруйнував Римську імперію. Не зникло геть і неповторне мистецтво скіфів, яке вплинуло, стало внеском у культуру епохи раннього середньовіччя не лише Східної, а й Західної Європи, — кажуть скіфологи.

Ювілей «замороженої» мрії

— Надії, що сімферопольці все-таки прикрасять своє місто всесвітньо відомим пам'ятником історії і культури скіфів уже рівно двадцять років, — каже генеральний директор Кримського республіканського краєзнавчого музею Андрій Мальгін. Багатства городища Неаполя Скіфського не охороняє ніхто. А їх же визнано еталонними, бо дали безліч матеріалів-дороговказів для досліджень інших городищ. Якраз 10 років тому повністю припинилося фінансування і будь-які офіційні розкопки. Нині музей б'ється над пошуком помічників у справі збереження унікальної експозиції «Золота скарбниця», організації виставки дорогоцінних скіфських старожитностей, унікальних знахідок городища. Вона здатна стати сенсацією не одного курортного сезону і може принести кошти бодай на першочергове — відновлення «саркофагу» над сплюндрованим мавзолеєм скіфських царів. Враховуючи, що пам'ятник має загальнонаціональне значення, сподіваємося на підтримку відповідальних служб, зобов'язаних, врешті, перейнятися його проблемами, вирішити які без бюджетних коштів не вдасться. Та час відродження кримського Неаполя, який досі не має статусу заповідника, відсувається. За затвердженими проектами ще 80-х років передбачалося реконструювати на території городища кілька пам'ятників культури та побуту скіфів, відновити цитадельні стіни, завершити реставрацію мавзолею, відтворити скіфське помешкання з господарськими приміщеннями, спорудити музей під відкритим небом, постійно діючу виставку з кінолекторієм, демонстрацією шедеврів скіфських майстрів. Окреме приміщення планували під виставку «Скарби скіфських курганів» і діораму «Поховання скіфського царя». Та на непевний час «заморожено» затверджену урядом автономії програму розвитку музейної справи, яка передбачає і створення історико-археологічного заповідника «Неаполь Скіфський».

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Фото автора.

ФОТОФАКТ

Розписані Інною Мяло матрьошки зовні, як принцеси. Інна захопилася розписом років 15 тому і створила вже більше ста серій, кожна з яких — оригінальна авторська робота. В одному «комплекті» зазвичай від 15 до 25 мотрійок. Старша, як і слід, зберігає в собі таїнство народження безлічі двійничків одне одного менше.

На знімку: майстер народної творчості Інна Мяло.

Фото Олександра КРЕМКА (Укрінформ).

А скільки «скіфського золота» вивезено з Криму і всієї України офіційними установами північної сусідки без надії на повернення

Сергій ВИНОКУРОВ, перший заступник Генерального прокурора України:

«Захищаючи людину, ми тим самим захищаємо свою державу»

Сергій Винокуров — знаний фахівець у правовій сфері держави. Його авторитет ґрунтується на освіченості, вмінні поєднувати вимогливість, інколи навіть суворість своїх дій і рішень з уважним ставленням до людини та її долі.

Сергій Маркіянович розпочав роботу рядовим слідчим, а потім — районний прокурор, заступник прокурора столиці, перший заступник Генерального.

— Сергію Маркіяновичу, що сталося у нас з розбудовою правової держави? Раніше про це говорили мало не на кожному кроці, а нині якось так непомітно, тихенько все стихло, згасло. Може, ми вже збудували правову державу? Чи, навпаки, відмовилися від цієї мети?

— Знаєте, якщо люди зайняті роботою, їм немає коли галасувати. Та й узагалі будь-які труби та фанфари тиснуть на вуха. Особливо у нашій сфері. Я навіть радий, що ми спокійно, поетапно, без фотоспалахів і гучних прес-конференцій ідемо до визначеної мети. Нині над цим завданням працюють кращі уми у правовій сфері, до роботи залучено правові інститути, комітети Верховної Ради, урядові структури. Та й не на пустому місці зводиться правова держава. Україна завжди посідала провідне місце серед країн світу, зокрема і на правоохоронній ниві, ще у складі Союзу — вона була членом ООН, численних міжнародних організацій, незмінним учасником світових правових подій і акцій. А про науковий, практичний потенціал у цій сфері і казати годі.

Проголошення Декларації про державний суверенітет, визнання Україною статусу незалежної держави, прийняття Конституції — це були нові, я б сказав, сильні кроки нашої країни у розбудові правової держави. За десять з гаком років у цьому напрямі зроблено стільки, скільки інші держави світу не зробили за століття. У нас уже понад п'ять років працює Уповноважений Верховної Ради України з прав людини. Суди дедалі більше набувають незалежності, як це й має бути у правовій державі. Та й органи прокуратури реформуються відповідно до норм і принципів правової держави. Отож казати, що у нас зупинилася праця з розбудови правової держави — значить, заплющувати очі на те, позитивне, що відбувається в країні.

— Те, що ви сказали, — незаперечні факти. Але хочеться, щоб рух України до правової держави світового зразка відчували не тільки теоретики, самі учасники правового процесу, а й люди, кожний член нашого суспільства.

— Згоден, правова держава не може бути без громадянського суспільства, інститути якого мали б можливість контролювати діяльність органів влади, аналізувати і критикувати її хибні кроки. Але, скажіть, хіба мало у нас закладено правових норм у Конституції України в конкретних законах, які захищають права людини саме у сфері такої діяльності? У цьому напрямі робимо нові й нові кроки. Як ви знаєте, парламент уже обговорив питання про громадський контроль за діяльністю правоохоронних органів, Збройних сил України та інших державних інститутів.

На жаль, саме громадянське суспільство в нашій країні ще надто аморфне, воно тільки набирає своїх обрисів. Потрібні не тільки правові умови для його розвитку, а й активність людей для того, щоб скористатися всіма правами, які надає їм наша державність.

Якщо підсумувати сказане, то ми нині перебуваємо на шляху вдосконалення цього процесу, наше законодавство наближається до законодавства більшості країн світу. Однак збудувати правову державу — це не означає, що ми маємо сліпо копіювати законодавство країн Європи чи Америки. У нас є свої, національні особливості і національні інтереси. Ігнорування їх призвело б до великої помилки.

— Правової держави у нас прагнуть усі — і Президент, і Генеральна прокуратура, і кожна людина. То що нам заважає, чого бракує, щоб ми швидше рухалися до єдиної мети?

— Думаю, насамперед, хоч це дивно, нашої власної свідомості, поваги до Закону. Погодьтеся, що правовий нігілізм ніде так глибоко не пустив коріння, як у нас. Можна це явище пояснити різними причинами, різними чинниками, і передусім історичними. Однак доки кожна людина не почне поважати правила, за якими живе суспільство, ми з місця не зрушимо. Правила, які обов'язкові для всього суспільства, — це і є закон. Так, для декого з нас уже сама вимога беззаперечно дотримуватися закону — зачіпає душу. Аякже, ми вільні, у нас грає козацька кров. Але намагання, м'яко кажучи, оминути закон одними, неодмінно призведе до такого бажання інших. А разом спричинить беззаконня, що викликає обурення всіх. Правовий нігілізм — страшна річ, і наша свідомість має якнайшвидше позбавитися від такого гріха.

— Взяти, приміром, таке явище як критика у пресі судових рішень. Скільки ми не кажемо, що такі речі неприпустимі, ні-ні, та й з'являються такі публікації.

— Цікаво, а чому це не можна критикувати діяльність суду? Там аж ніяк не все гладко, в чому нерідко зізнаються судді на власних зібраннях. Чому голос народу, який відбиває преса, не може реагувати на рішення суду?

— Ось із твердження про те, що суд приймає не ті рішення, і починається правовий нігілізм. Я хочу запитати, чий саме голос народу відбиває преса? У суді, і, по-перше, цивільному, завжди є дві сторони, одна з яких ніколи не погодиться з прийнятою ухвалою.

Отже, на чиїй стороні журналіст чи група журналістів? А по-друге, чому ви вважаєте, що газета може бути верховним суддею у всіх справах? Хто наділив її такими повноваженнями?

І ще одне. Я не сказав, що не можна піддавати сумніву діяльність судів. Я сказав, що ніхто не має права критикувати рішення суду. А це не те саме.

— Але ж є помилки судів, є, Сергію Маркіяновичу. Хіба ми цього не знаємо, хіба ви не виносите протести на рішення судів?

— Опротестовуємо і немало. І не тільки судові рішення. Є протести на незаконні дії влади, є й інші.

— Ні, я про незгоду пересічного громадянина, зокрема, журналіста саме з конкретними рішеннями судових інстанцій.

— Протести на судові рішення ми теж подаємо. Але тут є серйозні нюанси. По-перше, такі протести, які вимірюються навіть сотнями, — мізерна частка на тлі кількості розглянутих справ. А їх — сотні тисяч. По-друге, прокуратура — той орган, якому законом надано права аналізувати і опротестовувати незаконні (на думку прокурора) рішення суду, але тільки в суворо регламентованому законом порядку. А хто такі повноваження надавав засобам масової інформації?

А громадянин, інтереси якого зачіпають конкретні судові рішення, згідно з законом і в чітко обумовленому порядку, має всі можливості висловити свою незгоду. І цю думку обов'язково розгляне вища судова інстанція. Але судове рішення, що набрало чинності, обов'язкове для всіх без винятку. Більшість питань суду — це компетенція Верховної Ради, Верховного Суду.

Інша справа, що суспільство не може стояти осторонь формування судової системи як такої. Воно є прямим замовником у державі, яке судочинство потрібне суспільству і народу на даному етапі життя. Учені, громадськість, вивчаючи судову практику, аналізують і обговорюють — досконала вона чи ні. Але щодо судового рішення — сюди зась. Воно, набираючи чинності, обов'язкове не тільки для учасників процесу, а й для кожного громадянина країни — аж до Президента.

— Але ваш протест — це теж певне ставлення до судового рішення.

— Це позиція не Винокурова. Це — позиція державного органу, якому доручено наглядати за дотриманням законності під час прийняття судового рішення. Держава створила суд, який має бути цілковито незалежний, і оберігає його від будь-якого втручання. А газета чи інший засіб масової інформації, вступаючи у полеміку з судом, хочуть цього чи ні, чинять тиск на судовий орган, що заборонено законом.

— Гаразд, а хто ж тоді, як не громадськість і преса, боротиметься з різними негативними явищами в судочинстві? Таки-ми, скажімо, як підкуп суддів або щось інше. Чи, може, скажете, такого у нас не буває?

— На жаль, трапляється. Ось недавно в Запоріжжі з речовими доказами затримано голову одного із судів міста. З такими явищами ми нещадно боремося. Розвінчує такі випадки й громадськість, зокрема, і преса. Але це стосується судді як людини, фахівця, як особистості. І не має нічого спільного з оцінкою судового рішення.

Ми боролися і надалі боротимемося з такими фактами. Однак я категорично відкидаю балачки на кшталт того, що у нас усі судді продажні, корумповані, що всіх їх можна купити. Я понад тридцять років працюю у правоохоронних органах і знаю, що робиться в судах, не з розмов, а з оперативних матеріалів. У такому разі з однаковим успіхом можна сказати, що лікарі ріжуть людей, а журналісти пишуть неправду.

— Як ви гадаєте, Сергію Маркіяновичу, у нас достатньо правових норм, законодавчих документів для розбудови справжньої правової держави?

— Не можна говорити про це ствердно чи заперечливо. Законодавство — то будинок, який весь час треба облаштовувати. З огляду на бурхливий розвиток суспільства, зміни формацій, економічні відносини, законодавча база теж має реагувати на ці зміни. Ось, приміром, працюючи над удосконаленням недавно прийнятого Цивільного кодексу, відчуваємо, що низка статей його уже вступають у суперечність з новими економічними вимогами. Здавалося б, що простіше — візьми відпрацьований до деталей кодекс, який діє в багатьох країнах, і впроваджуй його тут. Ні, так не виходить. Ми динамічно розвиваємося, і цю динаміку треба відбити в законодавчих актах.

Хоча, якщо говорити за великими мірками, законодавча база у нас напрацьована достатньо, щоб на неї спиралася правова держава у розбудові.

— А що б ви змінили в чинних правових нормативах, щоб вам працювалося легше і простіше?

— Я б чіткіше виписав закон «Про прокуратуру», змінив також норми, що регламентують слідчий апарат. Ніхто не заперечить, що нині тільки слідчі підрозділи прокуратури готові висококваліфіковано вести найскладніші справи. Тому не спішив би передавати ці функції органам міліції чи спеціально створеному слідчому департаменту чи бюро. Тим паче назавжди залишив би за прокуратурою право не тільки порушувати кримінальні справи, а й за потреби розслідувати будь-яку з них. Така практика діє у більшості високорозвинених країн.

— Мабуть, ви погодитеся, Сергію Маркіяновичу, що найболючіша точка у будівництві правової держави в Україні — це захист законних прав громадян. Ми надійно захищаємо інтереси держави, підприємництва, а коли доходить до конкретної людини, особливо тієї, котра потрапила до рук міліції, тут чекай чого хочеш...

— Не думаю, що порушення прав людини з боку правоохоронних органів — проблема тільки нашої держави. Спілкуючись із колегами за кордоном, знаю, що там не дуже чемно поводяться під час затримання людини, і в стінах, де її потім утримують. І навіть набагато жорсткіше, ніж у нас, однак там за такі дії менше карають, аніж тут.

Але це аніскільки не применшує обов'язок наших правоохоронних органів, і насамперед прокуратури, давати найсуворішу оцінку будь-якому факту порушення прав людини.

Лише торік ми розглянули понад 12 тисяч скарг на протиправні дії працівників міліції. За цими фактами порушено 236 кримінальних справ. А скільки співробітників звільнено з органів внутрішніх справ!

У наведених фактах я не бачу соціальної проблеми. Однак вони є пріоритетним напрямом діяльності прокуратури. Аж доти, поки не позбудемося цих проблем узагалі.

— А до вас особисто, як першого заступника Генерального прокурора, часто звертаються люди з такими скаргами? І як ви реагуєте на них?

— Якнайсуворіше. Ще коли я працював районним прокурором, а потім на інших посадах, такі скарги я завжди розглядав особисто; якщо навіть знав, що не кожна з них може бути обгрунтована.

Так само реагую на ці скарги й нині. У мене є навіть такий тип резолюцій: «Провести перевірку з урахуванням аргументів заявника».

Щоправда, більшість людей звертається до мене зі скаргами, які мають бути розглянуто в судових інстанціях. Але ми, знаючи, що система захисту людини складалася десятиліттями, коли всі звертаються з усім неодмінно до прокурора, і що люди не адаптувалися до нового законодавства, все одно намагаємося допомогти. Зрештою, держава і державні органи і створені насамперед для того, щоб кожна людина була надійно захищена, щоб жилося їй спокійно і затишно.

Інтерв'ю провів Анатолій КРАСЛЯНСЬКИЙ.

У НОМЕР

Рубайте — і вам нічого не буде

У місті Бровари вирубано 40 дерев без дозволу відповідної екологічної служби і навіть без погодження з міським екологом. Знищення зелених насаджень, руйнування металевої огорожі в центрі міста, спроба побудувати станцію технічного обслуговування викликали у броварчан обурення. Вони звернулися до депутата міської ради, різних інстанцій з вимогою не будувати вибухонебезпечний об'єкт (автозаправка вже горіла), припинити вирубування зелених насаджень.

Прокуратура міста Бровари 21 квітня ц. р. порушила кримінальну справу за ч. 2 ст. 364 ККУ щодо заступника міського голови Олександра Дьяченка. Причина — зловживання службовим становищем в інтересах третіх осіб усупереч інтересам служби, що спричинило тяжкі наслідки. Підставою для порушення цієї справи стало те, що О. Дьяченко незаконно видав ордер на знищення зелених насаджень по вулиці Київській, внаслідок чого навколишньому природному середовищу завдано шкоди на суму 40 тисяч гривень.

На початку серпня справу було передано до Броварського місцевого міського суду. Санкція ч. 2 ст. 364 ККУ передбачає покарання у вигляді позбавлення волі строком від п'яти до восьми років без права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до трьох років. На жаль, слухання справи... не відбулося. Днями громадськість міста дізналася про те, що справу з суду забрала прокуратура Київської області, а Генеральна прокуратура України її... закрила.

А тим часом місто Бровари наповнюється різними чутками. Одні подейкують, що за закриття справи розрахувалися квартирами, інші кажуть, що земельними ділянками, треті — зеленими купюрами.

3 червня ц. р. кримінальну справу порушено також проти міського голови Віктора Антоненка за ознаками злочину, передбаченого ч. 1 ст. 366 ККУ за службовий підлог, тобто за внесення службовою особою до офіційних документів свідомо неправдивих відомостей, а також оформлення і видачу свідомо неправдивих документів. Йдеться про видачу комерційній структурі ТОВ «Будівельний альянс» офіційного документа — рішення сесії міської ради, якого депутати міської ради не приймали. Ця структура мріє відчикрижити у Броварах 25 гектарів землі і побудувати на них розподільчо-складський комплекс, а простіше кажучи, оптові склади. Такого добра в Броварах вистачає.

Компетентні люди кажуть, що справу В. Антоненка суд також не розглядатиме. Її чекає така сама доля, як і справу О. Дьяченка.

Надія ГРИЦЬКОВА.

***P. S.** Редакція запропонувала міському голові Броварів Віктору Антоненку висловити свою точку зору на події. Віктор Олександрович пообіцяв це зробити після завершення судового розгляду.*

Редакція звернулася також до Генпрокуратури України з проханням з'ясувати всі обставини справи, пов'язані з О. Дьяченком.

ФОТОФАКТ

Діти розглядають залишений експертами на місці події речовий доказ. Це уламок ракети, що вибухнула на базі з утилізації військових матеріалів у м. Броварах під Києвом. За попередніми даними, на базі проводили утилізацію восьми ракет, маркованих як «навчальні». Під час різання однієї з них стався потужний вибух. Постраждали чотири особи, троє робітників одержали тяжкі поранення і опіки. Їх госпіталізовано до обласної лікарні, четвертий, котрий одержав травми середнього ступеня тяжкості, перебуває у броварській лікарні. Вибух стався біля школи-гімназії №4. У школі припинено заняття. У прес-службі МНС відзначають, що НП відбулася «під час розпилювання металобрухту». Триває слідство.

Фото Віктора ПОБЕДИНСЬКОГО (УНІАН).

ОСВІТА: БЕЗ РОЖЕВИХ ОКУЛЯРІВ

Знову головний біль — зарплата педагогів

У КОМІТЕТАХ ВР

«Чому свідомо гублять освіту і науку?», «як прожити вчителю на зарплату у 221 гривню?» — такі запитання ставили члени Комітету Верховної Ради України з питань науки і освіти на своєму засіданні після ознайомлення з проектом державного бюджету на 2004 рік.

Адже, враховуючи прогнозовані видатки, знову не вдасться вивести платню педагога на рівень середньої зарплати у промисловості, що передбачено статтею 57 закону про освіту. Рік у рік цю норму не виконують, зазначив заступник голови комітету Сергій Дорогунцов.

А тим часом у проект бюджету, зокрема, закладено доплату до мінімальної зарплати. Тобто вчитель, як і прибиральниця, матиме 237 гривень на місяць. Урядом передбачено й норму, що забороняє водночас отримувати пенсію і заробіток. Проте, як зауважив голова комітету Станіслав Ніколаєнко, середній вік докторів наук — 59 років і, поставивши їх перед вибором, втратимо висококваліфіковані кадри.

Крім того, за дорученням Голови Верховної Ради було заслухано заяву народного депутата Миколи Кульчинського щодо правомірності рішення Донецької міськради, яка закрила місцеву україномовну школу № 36. Голова комітету С. Ніколаєнко наголосив: якби місцева влада мала бажання зберегти український осередок, то логічніше було б сусідню школу № 45, де діти вчаться у дві з половиною зміни, розвантажити, об'єднавши з навчальним закладом, який поспішили закрити через малокомплектність.

Людмила ОПАНАСЕНКО.

Фото Павла ЗДОРОВИЛА (Укрінформ).

ФОТОФАКТ

У селі Козлівщина Котелевського району, що на Полтавщині, відкрито оздоровчий комплекс для школярів. Його збудовано коштом місцевого приватного сільгосппідприємства «Маяк», очолює яке кавалер ордену Княгині Ольги Тетяна Корост. У будівництво і обладнання комплексу господарство вклало майже мільйон гривень. У просторій їдальні всі учні харчуватимуться за рахунок підприємства.

На знімку: символічний ключ від нового приміщення оздоровчого комплексу в руках одинадцятикласниці Юлії Філоненко.

За школи ми боролися до останнього

ДО ДОШКИ!

На матеріал «І в Низах має бути школа» надійшли перші відгуки. Пропонуємо один з них.

І в Калинівці Семенівського району теж має бути школа, але її закрито. Нашій школі, як і в Низах, 90 років. Стоїть як квіточка, лишень без дитячого галасу на подвір'ї, та й не лунає вже дзвоник. Як це боляче...

Голова райдержадміністрації говорив неодноразово, що школа ще функціонуватиме щонайменше рік. Казав, що робили ремонт. Його зроблено, зокрема, в кімнатах 1—3 класів. А школу закрили. Діти тепер їздитимуть до сусіднього села автобусом. Де він? Обіцяють з відділу освіти якийсь після ремонту і кажуть, що батьки за нього платитимуть. А як бути вчителям? Для чого вони закінчували вузи? І що залишиться від села? За роки незалежності у ПСП «Калина» змінилося вісім керівників, доведено господарство до того, що залишився лише бур'ян.

Куди тільки батьки писали, щоб залишити школу. Не допомогли. І вчителів, і батьків треба хоча б за рік попереджати про закриття школи, подбавши про транспорт, працевлаштування учителів. Знищення сіл шляхом закриття шкіл — уже було. У Семенівському районі лише цього року вже три школи закрито.

Ось і зрубано коріння...

За дорученням жителів села М. ЛЕПІЙ.

P. S. А за визволення нашого села від німецьких окупантів 3 особам присвоєно звання Героя Радянського Союзу — Звєрєву, Йолкіну, Свечнікову.

Калинівка
Семенівського району
Полтавської області.

Від ведучого

Наскільки дані, викладені в листі, відповідають дійсності? Це ми попросили з'ясувати нашого власного кореспондента на Полтавщині Григорія Гриня. Він повідомив:

— За інформацією, наданою завідувачкою Семенівським районним відділом освіти Ольгою Єзерською, школу 1-2 ступенів в Калинівці закрито за рішенням сесії районної ради. У школі навчалось 18 діток, утримання одного учня обходилось у 2600 гривень, норматив — 580 гривень. Також цього року закрито школу 1—2 ст. у с. Матвіївка, навчалось 17 і в с. Гаївка — 5 школярів. Їх переведено до інших сіл, організовано їх підвезення, замість зламаного автобуса райвно надав «свій» мікроавтобус. Організували також гаряче харчування для дітей. Учителям і технічним працівникам запропоновано працевлаштування за фахом. Всі закриті школі були україномовними. Зі слів п. Єзерської, справді, трьох визволителів Калинівки було удостоєно звання Героя Радянського Союзу, але це вже історія. А за школи «ми боролись до останнього».

ДО УВАГИ МІНІСТРА

Французьку вчили. А навіщо?

Через рубрику «Освіта» звертаюся до міністра пана Кременя з питаннями про вивчення іноземних мов у школах.

Як відомо, в школах країни здебільшого вивчають англійську, німецьку і французьку. До того ж французька мова займає найменший відсоток.

Раніше на це ми не звертали увагу. Але нинішнього року мій онук після 9-го класу вступив у Чернівецький технікум залізничного транспорту. Це була велика радість для нього і для всієї сім'ї. Згодом вона потьмяніла. В онука аж сльози виступили на очах, коли дізнався, що у технікумі викладають англійську і німецьку мови. З французької немає спеціаліста. Виходить, він даремне вчив її впродовж п'яти років?

Ну, нехай Чернівці — інший регіон. Почали з'ясовувати ситуацію вдома. В нашому райцентрі в усіх міських школах вивчають англійську мову, у двох профтехучилищах, медучилищах, машинобудівному технікумі — англійську і німецьку. І тільки в п'ятьох сільських школах, серед яких дві середні — французьку мову. Отже, наші діти, вступаючи в училища, технікуми, повинні починати з нуля. Навіщо дітям такі навантаження? Навіщо викладати французьку, якщо її нема в середніх навчальних закладах? Навіщо витрачати кошти на друкування підручників?

Не забувайте, пане міністре, про специфіку сільського життя. Наші діти мають мало вільного часу. Вони працюють у полі, ходять у ліс по ягоди, гриби, щоб мати хоч якусь копійчину. І ще врахуйте безробіття дорослого населення. Тому вся наша надія на здобуття знань у школі. Мій менший онук почав вчити французьку мову з другого класу. Куди йому після одинадцятирічки податися? Хтось, може, запропонує найняти репетитора... Смішно це чути сільському жителю, який з дитинства важко заробляє на хліб.

В. АДАМЧУК, пенсіонерка.

Тойкут
Ковельського району
Волинської області.

Від ведучого

Проблема вивчення іноземних мов, яку ми вже порушували, схоже, загострюється. Щоправда, в регіонах, не в Києві. У столиці французьку мову вивчають у трьох гімназіях, ліцеї, 15 школах і школі-садку. Випускникам цих закладів є куди вступати — у Києві чекають їх принаймні три вузи, де вивчають французьку. Отже, вихід для «французів» із регіонів один — намагатися стати студентом столичних Національного ім. Т. Г. Шевченка, Лінгвістичного, Гуманітарного університетів. Якщо, звичайно, бажання збігатимуться з можливостями.

До речі, в київських загальноосвітніх закладах нині вже з першого класу (!) вивчають 24 (!) іноземні мови, з них 10 східних. І якщо дитина вчить іврит, китайську, норвезьку чи арабську, у неї не виникне проблем з удосконаленням мови у вузі. Цим опікується, зокрема, міське головне управління освіти і науки, яке прийняло програму «Столична освіта» (проект «Іноземні мови») і успішно реалізує її. Побажати цього хочеться і обласним управлінням.

А Міносвіти, зрозуміло, має максимально сприяти тому, щоб діти вивчали мову не заради галочки...

Ведучий рубрики Іван ІЛЛЯШ. Тел. (044) 454-88-52.

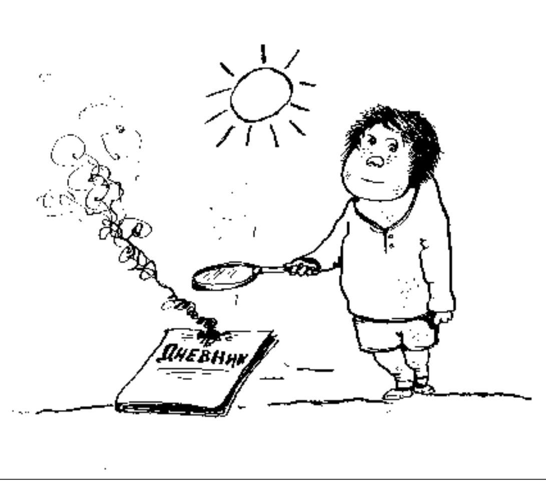
ТРИВОЖНИЙ ДЗВОНИК

Учнів дедалі менше

Нинішнього навчального року кількість школярів у Луганській області значно скоротилася порівняно з минулим роком. Проте підготовка шкіл до занять пройшла ефективніше, ніж раніше. Насамперед удалося зміцнити матеріальну частину навчальних закладів. З першого вересня в області працює більш як 40 комп'ютерних класів, шкільні бібліотеки поповнилися навчальною літературою, а вчителі одержали спеціальні професійні методичні посібники для роботи. Майже чверть учителів наблизилися до пенсійного віку, тому гостро стоїть питання викладацьких кадрів. Як повідомили в головному управлінні освіти облдержадміністрації, у новому навчальному році до шкіл регіону прийшли 400 молодих учителів, за парти сіли 270 тисяч юних луганців.

Алла АНТИПОВА.

УСМІХНІТЬСЯ!

Мал. Михайла САЧКА.

ШИРШЕ КОЛО

Щедрі дари від «Щедрого дару»

З березня цього року компанія «Щедрий дар» відраховувала один відсоток від реалізованої продукції у благодійний фонд «Малятко» і започаткувала всеукраїнський марафон допомоги дитячим будинкам. Стартував він саме з Коропецької школи для дітей, позбавлених батьківської опіки.

Тут понад 200 вихованців. Лише восьмеро з них — круглі сироти. Решта хоч і мають батьків, але, по суті, опіки позбавлені. Держава виділяє на утримання дітей трохи більше 1,3 мільйона гривень на рік. Якби не 50 гектарів поля, саду, підсобного господарства, школярам доводилося б сутужно. А так дають собі раду: допомагають дорослим і хліб вирощувати, і живність доглядати. Вчать їх тут куховарити, шити, майструвати — одне слово, готують до самостійного життя.

Мета акції «Щедрий дар» — привернути увагу підприємців до проблем дітей, котрі ростуть без батьків. Наступні адреси марафону — дитячі будинки Хмельницької та Дніпропетровської областей.

Марта ЛІТИНСЬКА.

Тернопільська область.

МЕДПУНКТ

На чергування

щодня виходять медики дільничних лікарень у всі заклади освіти Дніпропетровщини.

Останнім часом здоров'я школярів залишає бажати кращого. Майже двоє з кожних трьох учнів страждають на недуги, пов'язані з порушеннями опорно-рухового апарату. А 65 із ста у старших класах потерпають від короткозорості та інших очних хвороб. Зареєстровано чимало випадків шлунково-кишкових захворювань у ранньому шкільному віці. Нині в обласному центрі на обліку та під наглядом фтизіатрів перебуває 6,5 тисяч дітей.

Небайдужі місцеві ескулапи виробили низку заходів, щоб запобігти небезпечним явищам. Вони, зокрема, стежитимуть, як маленькі школярі адаптуються до навчальних навантажень і вимог, чи дотримуються режиму дня і правил особистої гігієни. А також привчатимуть учнів спілкуватися з лікарями.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

ОГОЛОШЕННЯ

Додаток
до Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 2
(Наказ Міністерства фінансів України від 31. 03. 99 р. №87

Підприємство Закрите акціонерне товариство «Укрзерноімпекс»			Коди
Територія		Дата (рік, місяць, число)	2003/1/1
Форма власності	Акціонера	за ЄДРПОУ	22909745
Орган державного управління		за КОАТУУ	
Галузь (вид діяльності)		за КФВ	20
Вид економічної діяльності		за СПОДУ	07794
Одиниця виміру: тис. грн.		за ЗКГНГ	71130
Адреса: м. Київ, Дарвіна, 5		за КВЕД	51.21.0
		Контрольна сума	

Баланс
на 31 грудня 2002 р.

АКТИВ	*Код рядка*	*На початок звітного періоду*	*На кінець звітного періоду*
1	*2*	*3*	*4*
І. Необоротні активи			
Нематеріальні активи			
Залишкова вартість	010		
первісна вартість	011		
знос	012		
Незавершене будівництво	020		
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	2057.5	4170.7
первісна вартість	031	2324.2	5108.0
знос	032	(266.7)	(937.3)
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040		
інші фінансові інвестиції	045	2020.8	1132.2
Довгострокова дебіторська заборгованість	050		
Відстрочені податкові активи	060		
Гудвіл	065		
Інші необоротні активи	070		
Усього за розділом І	**080**	**4078.3**	**5302.9**
ІІ. Оборотні активи			
Запаси:			
виробничі запаси	100	0.9	120.7
тварини на вирощуванні та відгодівлі	110		142.8
незавершене виробництво	120		973.2
готова продукція	130	6773.2	5148.4
товари	140	155.1	
Векселі одержані	150		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160		
первісна вартість	161		
резерв сумнівних боргів	162		
Дебіторська заборгованість за розрахунки			
з бюджетом	170	3855.7	485.1
за виданими авансами	180	5312.7	5312.7
з нарахованих доходів	190		
із внутрішніх розрахунків	200		
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	961.9	358.9
Поточні фінансові інвестиції	220		
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	1.1	2.6
з іноземній валюті	240	4.3	0.5
інші оборотні активи	250		
Усього за розділом ІІ	**260**	**17064.9**	**12544.9**
ІІІ. Витрати майбутніх періодів	**270**		
Баланс	***280***	***21143.2***	***17847.8***

ПАСИВ	*Код рядка*	*На початок року*	*На кінець звітного періоду*
1	*2*	*3*	*4*
І. Власний капітал			
Статутний капітал	300	191.6	191.6
Пайовий капітал	310		
Додатковий вкладений капітал	320		
Інший додатковий капітал	330		
Резервний капітал	340	47.9	47.9
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350	(4445.7)	(4045.3)
Неоплачений капітал	360		
Вилучений капітал	370		
Усього за розділом І	**380**	**-4206.2**	**-3805.8**
ІІ. Забезпечення наступних витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400		
інші забезпечення	410		
	415		
	416		
Цільове фінансування	420		
Усього за розділом ІІ	**430**		
ІІІ. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440		
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450		
Відстрочені податкові зобов'язання	460		
інші довгострокові зобов'язання	470	11981.0	11298.9
Усього за розділом ІІІ	**480**	**11981.0**	**11298.9**
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500	1270.0	
Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510		
Векселі видані	520		
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530	60.5	366.9
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540	11859.3	9981.2
з бюджетом	550		
з позабюджетних платежів	560		
зі страхування	570		
з оплати праці	580		
з учасниками	590		
із внутрішніх розрахунків	600		
інші поточні зобов'язання	610	178.6	6.6
Усього за розділом IV	**620**	**13368.4**	**10354.7**
V. Доходи майбутніх періодів	**630**		
Баланс	***640***	***21143.2***	***17847.8***

Керівник — ***Подвальников Д. Ф.***
Гол. бухгалтер — ***Дрогобецька Н. І.***

Филиал Государственной хозрасчетной организации Агентство по вопросам банкротства в Запорожской области и управляющий санацией Государственного предприятия «Полихим» сообщают о проведении конкурса по продаже активов ГП «Полихим».

На конкурс выставляются активы предприятия, расположенные по адресу: 51917, г. Днепродзержинск Днепропетровской области, проспект Аношкина, 179:

Лот № 1. Комплекс зданий и сооружений, в том числе:

— Склад легковоспламеняющихся жидкостей ЛВЖ (инв. № 1010001) площадью 59,8 $м^2$. Фундамент —железобетонный. Стены — силикатный кирпич М100. Кровля — трехслойная рубероидная на битумной мастике. Год постройки — 1976;

— Склад ГСМ (инв. № 1011403) площадью 59 $м^2$. Фундамент — ленточный бутобетонный. Стены наружные —кирпичные. Кровля — волнистый шифер. Год постройки 1989;

— Эстакада к зданию № 95 (инв. № 2010111) площадью 97$м^2$. Фундамент — монолитный железобетонный 43,4 $м^3$. Промежуточные опоры — сборные железобетонные колонны V=9,45 м3. Металлические балки и пролетные строения металлические. Год постройки 1970;

— Галерея крытая от здания № 84 к зданию № 85 (инв. № 2010207) площадью 78 $м^2$. Фундамент — железобетон. Стены наружные — асбестоцементные волнистые плиты, кирпичные под расшивку швов. Железобетонные колонны. Кровля рулонная. Год постройки 1952;

— Склад нитрилакриловой кислоты НАКа (инв. № 2011207) площадью 14 $м^2$. Фундамент — железобетонный монолитный. Стены наружные — железобетон. Электроосвещение. Несущие элементы кровли — сборные железобетонные плиты. Ограждение площадки — 82 п/м. Асфальтировка площадки — 430 $м^2$. Год постройки 1965;

— Здание № 84 (инв. № 1010254) площадью 6968 $м^2$. Фундамент — бутобетонный. Стены наружные — красный и силикатный кирпич. Стены внутренние — красный и силикатный кирпич. Кровля — рубероидная. Год постройки 1952;

— Здание № 85 (инв. № 1010255) площадью 1125,4 $м^2$. Фундамент — монолитный железобетон. Стены — кирпич, асбестфанера по металлическому каркасу. Кровля — рубероидная. Год постройки 1952;

— Навес здания № 85А (инв. № 2014509) площадью 420 $м^2$. Фундамент — сборный железобетон. Каркас —металлический. Кровля — асбоцементная волнистая. Год постройки 1987;

— Здание № 95 (инв. № 1010266) площадью 1285 $м^2$. Фундамент — монолитный железобетонный под колонны стаканного типа, под стены — ленточные. Стены наружные — красный кирпич с армированием простенков. Год постройки 1970;

— Здание № 94 (инв. № 1010782) площадью 216 $м^2$. Фундамент — ленточный бетонный. Стены наружные —кирпич. Полы метлахские. Кровля — рубероидная. Год постройки 1971;

— Трубопроводы производства квасцов (инв. № 2111902). В здании № 84. Трубы сталь 20: ∅57 — 577 погонных метров (п/м); ∅76 — 240 п/м; ∅89 — 225 п/м; ∅108 — 300 п/м; ∅133 — 20 п/м; ∅159 — 45 п/м. Трубы из нержавеющей стали: ∅57 — 407 п/м; ∅76 — 310 п/м; &89 — 1500 п/м; ∅108 — 464 п/м; ∅133 — 60 п/м; ∅273 — 20 п/м. Год постройки 1952;

— Трубопроводы технологические производства А — 120 мм; (инв. № 2111903). В здании № 84. Трубы сталь 20: ∅32 — 120 погонных метров (п/м); ∅45 — 120 п/м; ∅57 — 1350 п/м; ∅76 — 450 п/м; ∅89 — 160 п/м; ∅108 — 240 п/м; ∅159 — 60 п/м; 3/4» — 100 п/м; 1» — 54 п/м. Трубы из нержавеющей стали: ∅32 — 170 п/м; ∅45 — 40 п/м; ∅57 — 1700 п/м; ∅76 — 200 п/м; ∅89 — 30 п/м; ∅108 — 140 п/м. Год постройки 1965;

— Трубопроводы технологические на ВКУ (инв. № 2111906). В здании № 84. Трубы из нержавеющей стали: ∅219 — 149 погонных метров (п/м); ∅159 — 150 п/м; ∅133 — 75 п/м; ∅108 — 360 п/м; ∅89 — 60 п/м; ∅76 — 45 п/м; ∅57 — 555 п/м. Арматура запорная — 35 шт. Год постройки 1971;

— Коммуникации межцеховые (инв. № 2112416). В здании № 84. Трубопровод сталь 20: ∅219 — 400 погонных метров (п/м); ∅108x4 — 100 п/м; ∅76x4 — 850 п/м; ∅57x3 — 240 п/м; нержавеющая сталь: ∅108x5 — 220 п/м; ∅89x4,5 — 220 п/м. Год постройки 1965;

Трубопроводы технологические (инв. № 2111905). В здании №95. Трубы из нержавеющей стали ∅32x2,5 — 40 погонных метров (п/м); ∅ 38x2,5 — 3500 п/м; ∅ 45x3 — 70 п/м; ∅ 57x3,5 — 3532 п/м; ∅ 76x3,5 — 805 п/м; ∅ 108x5 — 520 п/м; ∅ 159x5 — 500 п/м; ∅ 219 — 300 п/м. Трубы сталь 20: ∅ 15x2 — 30 п/м; ∅ 20x2,5 — 30 п/м; ∅ 76x3 — 20 п/м; ∅ 108x5 — 20 п/м; ∅ 76 — 80 п/м; ∅ 57 — 80 п/м.

Год постройки 1971;

Трубопроводы технологические (инв. № 2112103). В здании № 95. Трубы из нержавеющей стали: ∅108x5 — 59 погонных метров (п/м); ∅89x4,5 — 245 п/м; ∅ 75x3 — 198 п/м; ∅ 20x2 —150 п/м; ∅ 32x2,5 — 187 п/м. В здании № 95. Монтажный провод стальной: ∅12x18 89x4,5 — 48м; ∅57x3 — 18м; ∅45x3 — 15м; ∅32x2,5 — 5м; Вентиль: 15 нж65 бк Ду80 — 2шт.; Ду 50 — 2 шт.; Ду 40 — 2 шт. Год постройки 1979.

Начальная цена продажи 1 455 408 грн. с НДС.

Лот. №2. Вспомогательное оборудование и оборудование для химического производства (799 единиц).

Начальная цена продажи 1 810 715 грн. с НДС.

В соответствии с планом санации при продаже части имущества устанавливаются следующие условия конкурса:

— покупателем имущества должно быть лицо, которое заявило себя в качестве инвестора должника и если такое лицо избрано комитетом кредиторов в качестве инвестора;

— приобретаемое инвестором имущество должника может использоваться только для производственной деятельности в границах существующей промышленной площадки и не подлежит демонтажу или разрушению.

— покупатель при организации производства обязуется сохранить условия поддержания безопасности производственной деятельности, охраны труда, предотвращения нанесения возможного вреда жизни и здоровью граждан, имуществу, сооружениям, окружающей природной среде;

— покупатель принимает на работу в свое предприятие по переводу всех работников государственного предприятия «Полихим», которые высвобождаются в связи с реализацией части имущества предприятия;

— покупатель обязуется обеспечить переподготовку или трудоустройство указанных работников и предотвратить нанесение возможного ущерба жизни и здоровью граждан, имуществу, сооружениям, окружающей природной среде в случае изменения профиля деятельности предприятия;

— после реализации и перехода права собственности на реализованное имущество покупателю, при поступлении в течение одного года с момента перехода к покупателю права собственности на приобретенное имущество от органа управления имуществом должника (Министерства топлива и энергетики Украины), предложения о создании совместного предприятия, покупатель соглашается на создание такого СП. СП создается в соответствии с требованиями действующего законодательства. Размер доли участников СП будет определяться путем проведения переговоров;

— покупателем определяется тот инвестор, который при согласии исполнить, все вышеуказанные условия, предложит наибольшую цену за приобретаемое имущество.

Гарантийный взнос в размере 5 % от начальной цены реализуемого имущества перечисляется филиалу Государственной хозрасчетной организации Агентства по вопросам банкротства в Запорожской области на р/с 2600827020 в ЗОД АППБ «Аваль», г. Запорожья, МФО 313827, код ОКПО 26252756.

Регистрационный сбор 17 грн. для регистрации участников конкурса перечисляется филиалу Государственной хозрасчетной организации Агентства по вопросам банкротства в Запорожской области на р/с 260082431 в ЗОД АППБ «Аваль» г. Запорожья, МФО 313827, код ОКПО 26252756.

Для участия в конкурсе необходимо подать письменную заявку организатору торгов филиалу ГХО Агентство по вопросам банкротства в Запорожской области по адресу: 69035, г. Запорожье, пр. Маяковского, 11 с 9.00 до 18.00 (кроме выходных).

Срок подачи заявок: 28 календарных дней со дня публикации в газете по 24 октября включительно.

По вопросам ознакомления с имуществом и оформления участия в конкурсе обращаться по телефонам: (0612) 12-94-84, 12-18-40 или по адресу: г. Запорожье, пр. Маяковского, 11.

Конкурс состоится 28 октября 2003 года в 12.00 по адресу: 69035, г. Запорожье, пр. Маяковского, 11.

Победителем конкурса определяется тот участник, который при согласии исполнить все вышеуказанные условия, предложит наибольшую цену за приобретаемое имущество.

Результаты продажи оформляются протоколом заседания конкурсной комиссии, который является основанием для заключения в течении 15 дней договора купли-продажи».

Постановою господарського суду Кіровоградської області по справі № 10/44 від 12.08.2003 р. визнано відсутнього боржника — товариства з обмеженою відповідальністю Український республіканський творчо-виробничий центр з іноземними інвестиціями «Сигма» (м. Кіровоград, вул. Преображенська, 26/70, р/р № 260051537 в Кіровоградській обласній дирекції АППБ «Аваль», код ЄДРПОУ 19252916), банкрутом та відкрито щодо нього ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором банкрута призначено арбітражного керуючого Нестеренка Сергія Сергійовича (ліцензія серія АА № 419268, видана Міністерством економіки та з питань Європейської інтеграції України 11.11.2002 р.).

ДТГО "Південно-Західна залізниця" інформує

про введення з 01.10.2003 року нових роздрібних тарифів на електроенергію без урахування податку на додану вартість.

Роздрібні тарифи для категорій споживачів на території розташування ДТГО "Південно–Західна залізниця", крім населення, населених пунктів, з напругою живлення становлять:

Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год		Групи споживачів	Тариф грн. за 1 МВт/год	
	1 клас	2 клас		1 клас	2 клас
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю 750 кВа і більше	170,09	252,70	Електрифікований залізничний транспорт	170,09	252,70
			Непромислові споживачі	170,09	252,70
Промислові та прирівняні до них споживачі з приєднаною потужністю до 750 кВа	170,09	252,70	Виробничі с\г споживачі	170,09	252,70

Згідно з Постановою НКРЕ від 06.12.02. №1358 для визначення рівня ставок тарифів, диференційованих за періодами часу, встановлюються такі тарифні коефіцієнти: нічний період – 0,3; напівпіковий період – 1,02; піковий період – 1,80.

Тарифи на електричну енергію, яка відпускається на потреби опалення та гарячого водопостачання (на 1 та 2 класі), визначаються шляхом множення встановленого ринкового тарифу для споживачів на відповідний тарифний коефіцієнт:

Нічний період – 0,4; денний–1,8.

Роздрібні тарифи розраховані згідно з умовами та правилами здійснення підприємницької діяльності з постачання електричної енергії за регульованим тарифом на підставі таких даних:

Прогнозована оптова ринкова ціна на розрахунковий період грн./Мвтгод	133,38	Постанова НКРЕ № 902 від 19.09. 03
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (1 клас напруги 35–110 кВ) %	2,68	Постанова НКРЕ № 990 від 09.09.02
Коефіцієнт нормативних технологічних втрат (2 клас напруги 0,4–10 кВ) %	14,95	Постанова НКРЕ № 990 від 09.09.02
Тариф на передачу електроенергії (1 клас напруги 35–110 кВ) грн./МВтгод	13,56	Постанова НКРЕ № 382 від 30.04.03
Тариф на передачу електроенергії (2 клас напруги 0,4–10 кВ) грн./МВтгод	68,99	Постанова НКРЕ № 382 від 30.04.03
Тариф на постачання 1 група (грн./МВтгод)	1,96	Постанова НКРЕ № 382 від 30.04.03
Тариф на постачання 2 група (грн./МВтгод)	9,82	Постанова НКРЕ № 382 від 30.04.03
Прогнозована середня закупівельна ціна (грн./Мвтгод)	150,43	

Постановою Господарського суду Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 11 вересня 2003 р. у справі № 20/83 відкрите акціонерне товариство «Шляхово-будівельне управління № 47» (72311, Запорізька область, м. Мелітополь, вул. Каховське шосе, 5, код ЄДРПОУ 03450235, р/р № 26009301280237 в філії «Відділення Промінвестбанку в м. Мелітополі», МФО 313043) визнано банкрутом та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Моісеєва Юрія Володимировича (ліцензія АА № 419459 від 18.11.2002 р., 72316, м. Мелітополь, 3-й пров. Малюги, 13, тел. (050) 322-37-88.

«ТОВ «Компанія Макон»,

ідентифікаційний код 31724490, ліквідується. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування даного оголошення.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Гардіан груп-2002» (код ЄДРПОУ — 32043459), що знаходиться за адресою: м. Київ, вул. Вільямса, 11, корп. 1, к. 31, оголошено банкрутом згідно постанови Господарського суду м. Києва від 09.09.03. З претензіями звертатись до ліквідатора Орлова А. П. протягом 1 місяця з дати публікації за адресою: м. Київ, вул. Софіївська, 1, к. 14.

ОГОЛОШЕННЯ

Господарським судом Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежності, 1) визнані банкрутами та відкриті ліквідаційні процедури наступним підприємствам:

Ярмолинецький міжгосподарський комбікормовий завод смт. Ярмолинці, ухвала від 12.09.2003 р. Справа № 13/101-Б (32100, смт. Ярмолинці, вул. Хмельницька, 55, п/р 26000383703001 в ХФ ВАТ КБ «Приватбанк» МФО 315405; код 00686894);

Віньковецький міжрайонний комбінат по комунальному обслуговуванню сільського населення «Міжрайсількомунгосп» смт. Віньківці, ухвала від 15.09.03 р. Справа № 2/67-Б (33500, смт. Віньківці, вул. Зелена, 5, р/р 260083488 ХОД АППБ «Аваль» МФО 315966, ЗКПО 00453188);

СТОВ ім. «Щорса» с. Майдан-Олександрівський, справа № 2/74-Б (Віньковецький р-н, с. Майдан-Олександрівський, р/р 260033522 ХОД АППБ «Аваль», МФО 315966, код 30795749).

Ліквідатором призначено Горбаня А. О., 29008, м. Хмельницький, вул. Сковороди, 14, кв. 151; ліцензія АА № 485236 від 13.03.2003 р.

Господарський суд Полтавської області (36000, м. Полтава, вул. Зигіна, 1) 28.08.2003 р. порушив справу № 8/306 про визнання банкрутом приватного підприємства «Зоря» (Полтавська область, Чутівський район, с. Войнівка, код № 30132248). Розпорядником майна боржника призначено арбітражного керуючого Хлуд А. М. (ліцензія № 419442 від 05.11.2002 р.), адреса: 38840, Полтавська область, Чутівський район, с. Зеленківка, вул. Дружби, 6, тел. 8(05347)94194.

Претензії кредиторів та заяви санаторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

ЗАТ «НЕЗАЛЕЖНА ЕКСПЕРТИЗА» (код 31984658), зареєстроване Солом'янською районною у м. Києві державною адмінстрацією 11 травня 2002 року № 18478, місце знаходження: 03151, м. Київ, вул. Народного Ополчення, 1, повідомляє про ліквідацію, претензії приймаються протягом 1 місяця.

Хозяйственный Суд Автономной Республики Крым (95000, г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) по делу № 2-8/2227-2003 от 31.07.2003 года признано банкротом ОАО «Межрайагроснаб» (96001, АР Крым, г. Красноперекопск, ул. Железнодорожная, 9, р/с 26009032294301 в ОКБ г. Симферополь; МФО: 324485; ОКПО: 00905416) и открыта ликвидационная процедура.

Ликвидатором назначен арбитражный управляющий Герасимов И. А. (лицензия серии АА № 140432 от 10.06.2002 г., 95043, г. Симферополь, ул. Гагарина, 36, кв.52).

Заявления кредиторов принимаются в течение одного месяца со дня опубликования настоящего объявления.

Постановою від 11.09.2003 р. № 10/312 Господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-в) визнане банкрутом Дочірнє підприємство «Агроінвест», код ЄДРПОУ 25592585, розташоване за адресою: м. Київ, вул. 1-го Травня, 1-А, р/р 26002301001097 в АКБ «Мрія», м. Київ, МФО 321767.

Ліквідатором призначено Оксанича Володимира Еммануїловича (ліцензія АА № 047897 від 19.10.01), 03150, м. Київ, а/с 265, тел. 417 57 17.

Хозяйственный суд Автономной Республики Крым (95000, АР Крым, г. Симферополь, ул. К. Маркса, 18) постановлением по делу № 2-6/5282-2003 от 09.09.2003 г. признал банкротом Государственное предприятия «Хозрасчетный центр «Милосердие» (юридический адрес: 98300, АР Крым, г. Керч, ул. Верхняя Садовая, 2-А, код ЕГРПОУ 20749579, р/счет № 260093114501 в КФ АКБ «Укрсоцбанк», МФО 324098) и открыл ликвидационную процедуру.

Ликвидатором назначен Савенко В. Н. (лицензия АА № 249841 от 22.10.2001 г.), адрес: 98100, г. Феодосия, ул. Победы, 8/1, тел. (06562) 3-03-08.

Господарським судом Харківської обл. (Держпром, 8-й під., пл. Свободи, 5, м. Харків, 61022) постановою від 10.09.03 р. по справі № 23/12-03 визнано банкрутом ВАТ «Конгресівський цукровий завод» (Харківська обл., Золочівський р-н, с. Олександрівна, ЄДРПОУ 00373209) та відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатор — Вербицький В. В. (ліц. АА № 249711 від 19.11.01 р.).

Ухвалою Господарського суду Хмельницької області від 12.09.2003 р. поновлено провадження у справі № 4/62-Б про банкрутство ВАТ «Керамік», м. Волочиськ.

Ліквідатор Ковальчук Ірина Іванівна (ліцензія № 047982 від 19.10.2001 р.), адреса: 29000, м. Хмельницький, вул. Театральна, 54, офіс 307, 309, тел. 76-40-22, 79-71-96.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Медея» (код ЄДРПОУ 19276377), розташоване за адресою: 69000, м. Запоріжжя, вул. Перемоги, 115-б повідомляє про свою ліквідацію. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня публікації цього оголошення.

Від академії медичних наук України

Академія медичних наук України, у відповідності до свого Статуту, повідомляє імена кандидатів у члени-кореспонденти АМН України, які висунуті на підставі повідомлення в газеті «Голос України» від 17.07.2003 р. радами наукових установ та вищих учбових закладів, державними та громадськими організаціями, дійсними членами та членами-кореспондентами НАН та АМН України за наступними спеціальностями:

хвороби вуха, горла і носа — Тімен Григорій Єлізарович; **проктологія** — Захараш Михайло Петрович; **акушерство і гінекологія** — Чайка Володимир Кирилович, Венцковський Борис Михайлович, Дубоссарська Зінаїда Михайлівна, Маркін Леонід Борисович, Зелінський Олександр Олексійович, Грищенко Ольга Валентинівна; **педіатрія** — Майданник Віталій Григорович, Аряєв Микола Леонідович; **хірургія** — Лупальцов Володимир Іванович, Бойко Валерій Володимирович, Мішалов Володимир Григорович, Фомін Петро Дмитрович, Грубнік Володимир Володимирович, Ковальчук Леонід Якимович, Радзіховський Анатолій Павлович, Велигоцький Микола Миколайович; **ортопедія і травматологія** — Гайко Георгій Васильович, Корж Микола Олексійович, Климовицький Володимир Гарійович, Лоскутов Олександр Євгенович; **анестезіологія і реаніматологія** — Черній Володимир Ілліч; **гігієна, соціальна медицина, медична екологія** — Нагорна Антоніна Максимівна, Уманський Володимир Якович, Яворовський Олександр Петрович, Чернюк Володимир Іванович, Уваренко Анатолій Родіонович, Григоров Юрій Григорович, Хижняк Микола Іванович, Вороненко Юрій Васильович, Циприян Віктор Іванович, Гжегоцький Мечислав Романович; **гістологія** —Чайковський Юрій Богданович; **терапія** — Дядик Олександр Іванович, Перцева Тетяна Олексіївна, Медведь Володимир Ісаакович; **стоматологія** — Косенко Костянтин Миколайович, Мащенко Ігор Сергійович, Харьков Леонід Вікторович, Неспрядько Валерій Петрович, Маланчук Владислав Олександрович; **гематологія і трансфузіологія** — Новак Василь Леонідович, Перехрестенко Петро Михайлович, Зак Костянтин Петрович; **трансплантологія** — Ніконенко Олександр Семенович, Баран Євген Якович; **курортологія і фізіотерапія** — Лобода Михайло Васильович; **медична генетика** — Гнатейко Олег Зіновійович, Гречанина Олена Яківна, Тимченко Ольга Іванівна, Лівшиць Людмила Аврамівна, Горовенко Наталія Григорівна, Бариляк Ігор Романович.

Господарський суд Дніпропетровської області (49600 м. Дніпропетровськ, вул. Куйбишева, 1) постановою від 02.09.03 р. по справі № Б26/124/02 визнав банкрутом відкрите акціонерне товариство фірма «Павлоградхліб» (юридична адреса: м. Павлоград, вул. Шутя, 5а, код ЕДРПОУ 00381410) банкрутом та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Чеснову Н. В. (ліцензія АА № 047981) тел. (0562) -36-10-75, 42-80-95.

Господарський Суд Чернігівської області (14000, м. Чернігів, пр. Миру, 20), Постановою від 09 вересня 2003 року по справі № 5/113Б, визнав банкрутом ТОВ «АСУ-Чексіл» (14000, м. Чернігів, вул. Щорса, 66, код ЄДРПОУ 14254515, р/рах. № 26000300000260 в КАБ «Демарк» м. Чернігова, МФО 353575) та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Горбача Сергія Федоровича (08720, м. Українка, А/С № 45, тел. (067) 220-42-93), ліцензія № 250130 від 29.11.2001 р.

Претензії кредиторів приймаються протягом місяця з дня публікації оголошення.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Вілкомп Україна» (код ЗКПО 30531550) зареєстроване Оболонською РДА м. Києва 18.08.1999 року, ліквідується.

Претензії приймаються протягом двох місяців. За адресою: 01001, м. Київ, а/с №975.

ТОВ «Місс Колекшн» м. Київ, вул. Васильківська, 30, код ЄДРПОУ 31862208, р/р 26004338941001 у Філії «Розрахунковий центр «ПриватБанку» в м. Києві, МФО 320649, реорганізується у приватне підприємство «Вега—Інвест».

Претензії приймаються протягом одного місяця з дати публікації оголошення за телефоном 258-03-44.

Дніпропетровська філія Агентства з питань банкрутства (Організатор конкурсу) проводить повторний конкурс з продажу майна підприємства-боржника — ВАТ «Дніпроспецбуд» (справа № Б15/24/104/00). Загальна характеристика об'єктів продажу: лот № 1 — виробничий комплекс СУ-4 (будівлі та споруди), який розташований за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Героїв Сталінграду, 159. Початкова ціна об'єкту продажу за лотом № 1 складає 22000 (двадцять дві тисячі) грн. 00 коп. з ПДВ. Лот № 2 — дільниця № 3 ДУМ-16 (будівлі та споруди), який розташований за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Героїв Сталінграду, 155. Початкова ціна об'єкту продажу за лотом № 2 складає 39000 (тридцять дев'ять тисяч) грн. 00 коп. з ПДВ. Фіксовані умови конкурсу: 1) зобов'язання щодо щомісячної компенсації ВАТ «Дніпроспецбуд» витрат пов'язаних з утриманням та оподаткуванням земельної ділянки, прилеглої до будівель та споруд, що продаються з дня визначення переможця конкурсу (затвердження протоколу засідання конкурсної комісії) до моменту переоформлення права користування земельною ділянкою; 2) переоформлення права користування земельними ділянками, прилеглими до будівель та споруд, що продаються здійснюється за рахунок покупця; 3) учасники, що мають кредиторську заборгованість перед ВАТ «Дніпроспецбуд» до участі у конкурсі не допускаються. Переможцем конкурсу визнається той учасник, який запропонував найвищу ціну за об'єкт продажу та взяв на себе зобов'язання щодо виконання фіксованих умов конкурсу. Гарантійні внески учасників конкурсу (5 % від початкової ціни) та реєстраційний збір за реєстрацію учасників конкурсу — 17 грн. перераховується на рахунок Організатора конкурсу — філії ДГУ Агентства з питань банкрутства в Дніпропетровській області: п/р 26006351680200 в АППБ «Аваль», МФО 305653, код ЄДРПОУ 26252710 до 23.10.2003 р. Заявки на участь у конкурсі приймаються до 23.10.2003 р. включно за адресою: 49000, м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, б.48, кім. № 7, з 9.00 до 18.00 (крім вихідних). З питань ознайомлення з об'єктами та оформлення участі в конкурсі звертатися за тел. (056) 744-19-31.

Конкурс відбудеться 27.10.2003 р. о 14.00 за адресою: м. Дніпропетровськ, вул. Комсомольська, б.48, кім № 7. Результати конкурсу оформлюються протоколом, який є підставою для укладання протягом 15 днів договору купівлі-продажу між покупцем та боржником.

ВАТ «Бердичівський хлібозавод»

повідомляє про внесення змін у порядок денний позачергових загальних зборів акціонерів, які відбудуться 23 жовтня 2003 року о 10.00 за адресою:

13304, м. Бердичів, Житомирської області, вул. Червона, 4 (ВАТ «Бердичівський хлібозавод» актовий зал). Реєстрація акціонерів о 9.00.

Порядок денний:

1. Про реалізацію акцій ВАТ «Бердичівський хлібозавод», що рахуються на балансі заводу.
2. Перевибори Спостережної ради.
3. Затвердження рішень прийнятих Спостережною радою з 30.07.2002 по 23.10.2003 р.

Для реєстрації акціонерам необхідно мати паспорт або інший документ, що посвідчує особу, представникам акціонерів потрібно мати доручення, оформлене в установленому порядку.

Довідки за телефонами:
(8-04143) 2-22-40 та 2-40-08.

Правління ВАТ «Бердичівський хлібозавод»

Постановою Господарського суду Київської області за справою № 302/14б-02 від 17 липня 2003 р. приватне сільськогосподарське підприємство ім. Шевченка (08060, с. Мотижин, вул. Довгича, 2, Макарівський район, Київська область, код ЄДРПОУ 30763958, р/р 26005304483980 в АКБ «ТК Кредит», код МФО 322830) визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором призначено Хринюка Олексія Сергійовича (ліцензія АА № 250057 від 19.11.2001 р., 04210, м. Київ, пр-т Г. Сталінграду, 35, кв. 102).

ЗАТ «УКРІНФОРМСЕРВІС» (код 31984569), зареєстроване Солом'янською районною у м. Києві державною адміністрацією 30 квітня 2002 року № 18446, місце знаходження: 03151, м. Київ, вул. Народного Ополчення, 1, повідомляє про ліквідацію, претензії приймаються протягом 1 місяця.

Постановою господарського суду Одеської області (65032, м. Одеса, пр-кт Шевченка, 4) від 11.09.2003 р. по справі № 17-2-2/02-7644 визнано банкрутом Сільськогосподарське підприємство «Благоєво» (ТОВ) (Одеська обл., Іванівський р-н, с. Благоєво, вул. Радянської Армії, 118а; р/р 260071673 в АППБ «Аваль» МФО 328351; код — 30129743) і відкрито ліквідаційну процедуру. Ліквідатором банкрута призначено Дворниченко Олександра Олексійовича (м. Одеса, пр-кт Шевченка, 27/41; тел. 743-65-87).

Арбітражний керуючий Пилипенко С. В. (ліцензія № 249759) повідомляє про визнання боржника ЗАТ «Маріупольський завод металевих конструкцій» (87500, Донецька обл., м. Маріуполь, вул. Станіславського, 5) банкрутом внаслідок його фінансової неспроможності і відкриттям ліквідаційної процедури (Постанова Господарського суду Донецької області від 08.09.2003 р., справа № 3/208Б).

ЗАТ «ОПТИМА—ЦІННІ ПАПЕРИ» (код 31984600), зареєстроване Солом'янською районною у м. Києві державною адміністрацією 10 травня 2002 року № 18470, місце знаходження: 03151, м. Київ, вул. Народного Ополчення, 1, повідомляє про ліквідацію, претензії приймаються протягом 1 місяця.

ЗАТ «УКРМОТЕХНО» (код 31984574), зареєстроване Солом'янською районною у м. Києві державною адміністрацією 10 травня 2002 року № 18469, місце знаходження: 03151, м. Київ, вул. Народного Ополчення, 1, повідомляє про ліквідацію, претензії приймаються протягом 1 місяця.

Товариство з обмеженою відповідальністю «ТДЛ», код ЄДРПОУ 19335080, ліквідовується. Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дати опублікування.

ЗАТ «ЕКСПЕРТ-НОВИЙ» (код 31984726), зареєстроване Солом'янською районною у м. Києві державною адміністрацією 14 травня 2002 року № 18480, місце знаходження: 03151, м. Київ, вул. Народного Ополчення, 1, повідомляє про ліквідацію, претензії приймаються протягом 1 місяця.

Ухвалою Київського Апеляційного господарського суду від 12 вересня 2003 року по справі № 23/12-б інформацію про порушення справи про банкрутство ВАТ «Завод «Маяк» визнати не дійсною.

Украинско-российское совместное предприятие «Инвет» код 14363373 сообщает о своей ликвидации. Срок предъявления претензии 2 месяца с момента публикации объявления. Адрес: 65117, г. Одесса, ул. Затонского, 13-а.

Нічия і поразка оптимізму не додають...

Футбол. Кубок УЄФА. Перший раунд. Перші матчі. 24 вересня.

«Хапоель» (Ізраїль, Рамат-Ган) — «Левський» (Болгарія). 0:1. «Сартид» (Сербія і Чорногорія) — «Славія» (Чехія). 1:2. ЦСКА (Болгарія) — «Торпедо» (Росія). 1:1. «Лейрія» (Португалія) — «Мельде» (Норвегія). 1:0. «Динамо» (Хорватія) — МТК (Угорщина). 3:1. «Паніоніос» (Греція) — «Нордсьєлланд» (Данія). 2:1. «Герта» (Німеччина) — «Гроцлін» (Польща). 0:0. «Генчлербірлігі» (Туреччина) — «Блекберн» (Англія). 3:1. «Цементарница» (Македонія) — «Ланс» (Франція). 0:1. «Маккабі» (Ізраїль, Хайфа) — «Публікум» (Словенія). 2:1. «Валеренга» (Норвегія) — «Грац» (Австрія). 0:0. «Вартекс» (Хорватія) — «Дебрецен» (Угорщина). 1:3. «Брондбю» (Данія) — «Вікторія» (Чехія). 1:0. «Зальцбург» (Австрія) — «Удінезе» (Італія). 0:1. «Кайзерслаутерн» (Німеччина) — «Тепліце» (Чехія). 1:2. «Утрехт» (Нідерланди) — «Жиліна» (Словаччина). 2:0. «МюПа-47» (Фінляндія) — «Сошо» (Франція). 0:1. «Матадор» (Словаччина) — «Барселона» (Іспанія). 1:1. «Данді» (Шотландія) — «Перуджа» (Італія). 1:2. «Грассхоппер» (Швейцарія) — «Гайдук» (Хорватія). 1:1. «Зімбру» (Молдова) — «Аріс» (Греція). 1:1. «Вентспілс» (Латвія) — «Русенборг» (Норвегія). 1:4. «Газіантепспор» (Туреччина) — «Хапоель» (Ізраїль, Тель-Авів). 1:0. «Спартак» (Росія) — «Есберг» (Данія). 2:0. «Лув'єр» (Бельгія) — «Бенфіка» (Португалія). 1:1. «Малатьяспор» (Туреччина) — «Базель» (Швейцарія). 0:2. «Оденсе» (Данія) — «Црвена Звезда» (Сербія). 2:2. «Апоел» (Кіпр) — «Мальорка» (Іспанія). 1:2. «Саупгемптон» (Англія) — «Стяуа» (Румунія). 1:1. «Ньюкасл» (Англія) — «Бреда» (Нідерланди). 5:0. «Хартс» (Шотландія) — «Железничар» (Боснія). 2:0. «Ференцварош» (Угорщина) —»Копенгаген» (Данія). 1:1. «Олімпія» (Словенія) — «Ліверпуль» (Англія). 1:1. АІК (Швеція) — «Валенсія» (Іспанія). 0:1. «Аустрія» (Австрія) — «Боруссія» (Німеччина, Дортмунд). 1:2. «Осер» (Франція) — «Ксамакс» (Швейцарія). 1:0. «Рома» (Італія) — «Варадар» (Македонія). 4:0. ПАОК (Греція) — «Люн» (Норвегія). 0:1. «Спортинг» (Португалія) — «Мальме» (Швеція). 2:0. «Вільярреал» (Іспанія) — «Трабзонспор» (Туреччина). 0:0.

«Металург» (Україна, Донецьк) — «Парма» (Італія). 1:1. Голи: Шищенко, 44, Адріано, 67.

Металург: Нікітін, Яксманицький, Бечірі, Чечер, Джамараулі (Пономаренко, 69), Цихмейструк, Мелікян, Ткаченко, Г`юзелов, Деметрадзе (Дранов, 89), Шищенко (Олексієнко, 74).

Парма: Фрей, Каннаваро (Бонеро, 84), Феррарі, Кастелінні, Джуніор, Бароне, Блаші, Наката, Морфео (Адріано, 59), Філіппіні, Джилардіно.

Арбітр — Тоні Поуельсен (Данія).

Донецьк. СК «Олімпійський». 14 000 глядачів.

Якщо бути справедливими, то донеччани досить гідно протистояли одному з лідерів італійської Серії А. Цей матч можна розділити на дві частини: без Адріано і з ним. Коли цього бразильця не було на полі, то весь час жевріла надія, що «Металург» доведе справу до перемоги. Але з появою Адріано небезпека біля воріт донеччан виникала майже після кожного його удару.

А в першому таймі територіальною перевагою володів український клуб. Гостро діяли попереду Шищенко та Деметрадзе, а в захисті надійно виконували свою роботу Яксманицький та Чечер.

Однак небезпечні моменти першими створили гості. Зокрема, на 30-й хвилині після потужного удару Бароне лише чудова реакція Нікітіна врятувала донеччан від неприємнощів. Відповідь «Металурга» була успішніша. Поблизу карного майданчика італійців збили Деметрадзе, штрафний майстерно виконав Джамараулі. Справу довершив ефектним ударом головою Шищенко, котрий був у воротарському майданчику.

Після перерви донеччани почали вочевидь грати на утримання рахунку. Однак до 59-ї хвилини вони не давали «Пармі» розгулятися. Та з'явився (де він узявся?) отой Адріано. І почалося пекельне життя для «Металурга». Перший удар Адріано зі штрафного парирував Нікітін. Через хвилину голкіперу «Металурга» довелося у карколомному стрибку витягувати м`яча з «дев'ятки» після удару Джилардіно. А невдовзі італійці, котрі притисли «Металурга» до його воріт, домоглися бажаного. Точна передача Джилардіно знайшла Адріано, і той з кількох метрів ударом головою відправив м`яча в порожні ворота донеччан.

Однак «Металург» усетаки мав шанс, щоб вирвати перемогу. Наприкінці зустрічі після удару з дальньої відстані Чечера м`яч зрикошетив від захисника «Парми» і мало не влетів у ворота. Фрей був не готовий зреагувати на цей постріл.

Отже, загалом «Металург» зіграв з «Пармою» гідно. Донецькі футболісти, слід віддати їм належне, виклалися сповна. Але їм буде вкрай важко вирішити питання про вихід до наступного раунду в матчі-відповіді на полі суперника через три тижні.

«Динамо» (Румунія, Бухарест) — «Шахтар» (Україна, Донецьк). 2:0. Голи: Нікулеску, 86, Зіку, 88.

«**Динамо**»: Дельварте, Стойкан, Барчан, Буце, Семегін, Петре, Алекса (Бадя, 65), Григорі (Мунтяну, 81), Зіку, Маріка (Нікулеску, 46), Дангулеску.

«**Шахтар**»: Плетикоса, Гай, Пажин, Попов, Рац, Тимощук, Левандовський, Воробей, Закарлюка (Бахарєв, 90), Срна, Брандау (Агахова, 83).

З поля вилучено: Срну, 51, Семегіна, 74 (в обох по два попередження).

Арбітр — Бернард Брюггер (Австрія).

Бухарест. Стадіон імені Стефана Великого. 12 500 глядачів.

Команда, яка претендує на високі результати в єврокубках, не має права так грати. Цікаво було б дізнатися, що побачив пан Шустер, коли спостерігав поєдинок останнього туру чемпіонату Румунії, в якому суперник його підопічних розгромив клуб «Бакеу» — 7:3? Він сказав, що нічого незвичайного...

Постає ще одне запитання: чому у стартовому складі не було Вукича та Бахарєва, котрі останнім часом робили всю гру «Шахтаря» в середині поля?

Тепер уже можна здогадатися про те, що наставник «Шахтаря», найпевніше, розраховував відбитися в Бухаресті і з потрібною нічиєю, у гіршому разі, повернутися додому. Обравши тактику гри від оборони, німецький тренер, либонь, сподівався на те, що й мінімальну перемогу можна було зачепити. Але не вийшло. Спитати б, де поділися гострі й небезпечні фірмові флангові проходи «Шахтаря»?

Академічний розіграш м'яча і гра без думки в нападі не принесли донеччанам жодних дивідендів. А от футболісти «Динамо» — команди нижче середнього європейського рівня — почувалися цілковитими господарями на полі. Вони тисли й тисли. І зрештою добилися свого. Героєм наприкінці поєдинку став Мунтяну. Після його схожих передач динамівці двічі примушували Плетикосу виймати м'яча з воріт. У другому випадку воротар гостей припустився прикрої помилки, граючи на виході...

Фото АП.

На знімку: фрагмент матчу в Любляні, з м'ячем гравець «Ліверпуля» Джеймс Каррагер.

Чекають, коли російський ведмідь постукає

Дуже популярний нині російський олігарх і колекціонер футбольних та хокейних клубів Роман Абрамович — якийсь дивак. Чомусь він не хоче купити житомирське «Полісся» або хокейний київський «Сокіл». А от після придбання лондонського «Челсі», ставши головною дійовою особою британського футбольного ринку, пан Абрамович звернув увагу і на хокей. За інформацією газети «Ванкувер Сан», російський магнат намагається придбати клуб НХЛ «Ванкувер Кенакс».

Як інформують журналісти канадського видання, Роман Абрамович уже телефонував власникові «Кенакс» Джону Маккоу, щоб з'ясувати, чи можна купити команду, у якої фінансове становище нині не найліпше.

Утім, у найближчому оточенні Маккоу цю інформацію поки що спростовують. Його представник заявив, що розмови з Абрамовичем ще не було. Однак він сказав: «Коли російський ведмідь постукає, то його почують».

Тим часом у Канаді переконані, що інтерес до «Ванкувера» в Абрамовича з'явився після провалу переговорів із представниками іншого клубу НХЛ — «Даллас Старз». На сьогодні пан Абрамович володіє більшістю акцій футбольного клубу «Челсі», а ще — омського хокейного клубу «Авангард». До речі, саме із сибіряками Роман Абрамович уперше випробував себе на спортивному ринку. Саме йому вдалося запросити до Росії уславленого чеського тренера Івана Глинку, а нинішнього року — хокеїста Олега Твердовського (до речі, вихованця українського хокею). Втім, минулий сезон для омичів завершився не дуже вдало. За підсумками російського плей-оф, «Авангард» посів лише четверте місце.

Свідченням того, що російська хокейна суперліга за фінансовим становищем стає конкурентом НХЛ, є переходи до неї зірок із-за океану. Ми вже згадали Твердовського. Вже другий сезон виступає за магнітогорський «Металург» наш Дмитро Христич. Запрошують до Росії енхаелівців Віктора Козлова, Сергія Гончара та Дайнюса Зубруса. А ті готові обговорити умови.

І от нова інформація. Нібито один з найкращих бомбардирів НХЛ останніх років, хокеїст з найвищою у світі зарплатою Яромир Ягр наступний сезон може провести також у Росії. Як стверджують працівники відомої агентської компанії IMG, у приїзді Ягра найбільше зацікавлений московський ЦСКА.

Сторінку підготував Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

У НОМЕР

■ Художня гімнастика

Будапешт (Угорщина). Чемпіонат світу. Перший день приніс нам чимало приємних хвилин. Ганна Безсонова одразу почала виправдовувати надії, які на неї покладали вболівальники. Київська грація здобула дві нагороди — золоту і срібну!

Вправи з обручем. 1. Ганна БЕЗСОНОВА (УКРАЇНА) —26,375. 2. Аліна Кабаєва (Росія) — 25,900. 3. Ірина Чащіна (Росія) — 25,200.

Вправи з м'ячем. 1. Аліна Кабаєва (Росія) — 26,675. 2. Ганна БЕЗСОНОВА (УКРАЇНА) — 26,550. 3. Ірина Жукова (Білорусь) — 25,875.

Коли чемпіонат ще не стартував, вибухнув перший скандал. Лідера болгарської збірної — Сімону Пейчеву — викрили в застосуванні допінгу. Всесвітнє антидопінгове агентство, що взяло у спортсменки проби ще 19 серпня, у вівторок оголосило результати повторних тестів. Пейчева вживала заборонений фуросемід. 18-річна Пейчева мала стати однією з головних претенденток на нагороди чемпіонату. Однак для неї світова першість закінчилася, так і не розпочавшися.

■ Футбол

Національна збірна України після завершеного відбіркового турніру до Євро-2004 опустилася в рейтингу ФІФА на одну позицію. 1. Бразилія — 855. 2. Франція — 829. 3. Іспанія — 767. 4. Аргентина — 750. 5. Мексика — 746. 6. Англія — 745. 7. Нідерланди — 744. 8. Туреччина — 743. 9. Чехія — 736. 9. Німеччина — 736. 11. США — 731. ...47. Україна — 569.

Збірна Македонії, з якою українська команда вже під керівництвом Блохіна зіграє 11 жовтня в Києві, перебуває в рейтингу на 86-й сходинці (472).

Клуб «Вулверхемптон» пробився до 1/16 Кубка англійської ліги, перегравши команду з третього дивізіону «Дарлінгтон» з рахунком 2:0. Олег Лужний відіграв у складі «вовків» увесь матч. На цій стадії з боротьби вибули одразу два клуби Прем`єр-ліги. «Фулхем» поступився клубу «Уіган Атлетік», а «Бірмінгем Сіті» зазнав поразки від команди другого дивізіону «Блекпул».

■ Бокс

Українці Володимир Сидоренко та Андрій Котельник, котрі виступають за німецький клуб «Юніверсум», здобули перемоги в рейтингових поєдинках, що відбулися в Гамбурзі. Котельник у двобої з мексиканцем Артуро Урена у напівсередній вазі виграв технічним нокаутом. У десятому раунді за тридцять секунд до закінчення поєдинку рефері та лікар зупинили бій через сильну кровотечу над оком суперника українця. Для Котельника ця перемога стала дев'ятнадцятою (одинадцята нокаутом) на професіональному рингу. Андрій не зазнав ще жодної поразки.

У найлегшій вагової категорії — до 50,9 кг — ще один представник України Володимир Сидоренко у восьмираундовому поєдинку за очками здолав також представника Мексики — Альберто Онтівероса. Для Сидоренка це — вже одинадцятий виграш і жодної поразки на рингу.

■ Хокей

22 листопада в Едмонтоні (Канада) відбудеться суперматч просто неба — капітан «Монреаля» Гі Лефлер проти капітана «Едмонтона» Уейна Грецького.

До складу «зірок» «Едмонтона» увійшли воротарі Грант Фюр, Енді Муг, Білл Ренфорд; оборонці — Пол Коффі, Марті Максорлі, Кевін Лоу, Чарлі Хадді, Джефф Б'юкібум, Лі Фоголдін, Ренді Грегг, Крейг Муні, нападники Уейн Грецький, Ярі Куррі, Еса Тікканен, Гленн Андерссон, Дейв Семенко, Кен Лайнсмен, Крейг Сімпсон, Рон Чіпперфілд, Дейв Хантер, Дейв Ламлі.

За «Монреаль» зіграють воротарі: Рішар Севеньї та Стів Пенні, оборонці — Ларрі Робінсон, Гі Лапойнт, Крейг Людвіг, Жан-Жак Деньо, Жільбер Делорм, Гастон Жінграс, нападники — Гі Лефлер, Стів Шатт, Кірк Мюллер, Стефан Ріше, Боббі Сміт, Гі Карбонно, Бенуа Брюне, Кем Коннор, Расс Куртнолл, Люсьєн Деблуа, Івон Ламбер, Марк Нап'єр, Кріс Нілан.

ФОТОФАКТ

На знімку: легенда світового тенісу американка Мартіна Навратілова продовжує грати на найвищому рівні.

Фото АФП.

▼

Чим дика Руслана образила гуцулів?

СКАНДАЛ

Нещодавно у газеті «Високий Замок» опубліковано дискусійний матеріал «Руслану порівняли з Вєркою Сердючкою, або Чому на назву нового проекту співачки образилися деякі гуцули».

У статті наведено лист до редакції пана Петра Шкрібляка, директора філії «Гуцульщина» Науково-дослідного інституту українознавства Міністерства освіти і науки України. Йдеться про те, що «громадськість Гуцульщини негативно сприйняла творчу «програму» артистки зі Львова Руслани Лижичко «Дикі танці», в якій маються на увазі гуцульські танці, іменовані нею «дикими». З цього приводу висловилися й депутати на сесії Верховинської райради. Навішування штампу «дикі» танцювальному мистецтву цілої етногрупи українців-гуцулів, які, до речі, відзначаються дуже високою майстерністю, це вже не вкладається в жодні рамки — ні в етичні, ні моральні, ні загальнолюдські. Затія Р. Лижичко «Дикі танці» є близькою до амплуа Вєрки Сердючки. Хіба що остання обсміює українську мову шляхом всіляких перекручень, а в Русланиних «диких танцях»... формується меншовартість гуцульського субетносу в цілому».

У зв'язку з цією публікацією продюсер співачки Олександр Ксенофонтов заявляє:

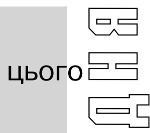
Щодо назви «Дикі танці». Вона ніяк не пов'язана ні з гуцулами, ні з гуцульською культурою. Це назва, що передає наш стан останнього часу, стан, коли ми писали нашу музику і робили наше шоу. Нас переповнювали емоції від ДИКОЇ природи, яку ми побачили, коли піднялися на гелікоптері над Карпатами. Нас вразила ДИКА сила людей, що живуть у горах, працюючи й відпочиваючи так, як не вміє ніхто на долині. Ми вчимося ДИКІЙ спразі в людей, що не скорилися ні тискові природи, ні силі жодних ворогів. А їх було багато: одні приходили ззовні, а інші сиділи в горах і намагалися вчити й керувати волелюбними горянами.

І досі ми відчуваємо ДИКУ радість від того, що альбом «Дикі танці» став найпопулярнішим музичним проектом цього року в Україні (за результатами продажу в музичних крамницях).

Ось такі ми ДИКІ і щасливі.

(За матеріалами прес-центру Руслани).

26 ВЕРЕСНЯ

■ 1815 р. Утворено Священний союз (Австрія, Пруссія і Росія, згодом Франція). Був спрямований передусім на придушення національно-визвольних рухів. ■ 1893 р. Народився поет-байкар Микита Годованець. ■ 1940 р. Постанова Раднаркому УРСР про створення в Києві Центрального музею Т. Шевченка. ■ 1966 р. Сильний землетрус у Ташкенті. Численні жертви. ■ 1968 р. Помер математик Георгій Положій. ■ 1977 р. Пуск першого енергоблока Чорнобильської атомної електростанції. ■ 1995 р. Україну прийнято до Ради Європи.

ФОЛЬКЛОР

Дарування «Веснянки»

На початку травня на фестивалі юних талантів у Києві вокальний ансамбль «Веснянка» Українського культурно-інформаційного центру вперше завоював міжнародне визнання. Другу перемогу приніс йому міжнародний фестиваль «Золотий лелека», де українські народні пісні в сучасній обробці одержали вищу нагороду журі — Гран-прі. Керівник ансамблю «Веснянка» Світлана Алипова шукає нові юні дарування, планує ввести в ансамбль живу музику, по'єднавши народні інструменти з сучасним роком.

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.

Фото автора.

Допоки ще горить свіча...

ЛЮДИНА-ЕПОХА

Книга-альбом Віри Роїк «Мелодії на полотні. Спогади. Вишивки. Відгуки» — ніби ще одна своєрідна виставка 92-літньої вишивальниці.

Щедро ілюстрована книжка, випущена «Кримучпедвидавом», присвячена сину, онукам, правнукам і знайомить з унікальною творчістю й життям цієї незвичайної жінки.

«Свіча мого життя догорає. Дивлюся крізь полум`я її й бачу важкий, тернистий шлях, пройдений мною». А шлях починався в Лубнах на Полтавщині, де вона народилась 1911 року. Хрещеним батьком у творчості став родич, відомий письменник В. Короленко. Завдяки йому й почала вишивати. Після поранення у роки війни вона продовжувала вишивати лівою рукою.

Понад півстоліття життя в Криму Віра Сергіївна невтомно пропагує українську народну вишивку, викладає рукоділля в школах, керує гуртками, створює музей декоративно-прикладного мистецтва, пересувний художній салон. Не припиняє творчу, просвітницько-педагогічну діяльність і сьогодні. Має численних учениць, які продовжують її справу від Чукотки до Канади. Її ім`я занесено в українську енциклопедію мистецтв, понад 500 довідників, каталогів, альбомів, словників, виданих майже двадцятьма мовами.

У книзі автор щедро ділиться секретами майстерності, оповідає про улюблені кольори й давні техніки вишивання, серед яких найбільше любить полтавські гладі й «качалочки», рушникові шви, хрестики, розмаїті мережки. Віра Сергіївна оволоділа понад 300 їх видами у стилі вільного малюнка. І сьогодні створює власні орнаментальні «симфонії» і геометричні «колірні поеми», зберігає витворені віками канони.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

ЧАС НОТ

Гектор Берліоз — герой «Харківських асамблей»

Удесяте проходить фестиваль «Харківські асамблеї». Нинішній музичний форум пов'язаний з іменем французького композитора-романтика та диригента Гектора Берліоза.

За традицією, що вже склалася, симфонічну програму відкрив диригент із країни — батьківщини героя фестивалю Лоран Кампелон. Він лауреат Міжнародного конкурсу молодих диригентів Євросоюзу, що відбувся нещодавно.

Однією з головних подій Асамблей стане прем'єра драматичної симфонії Г. Берліоза «Ромео та Джульєтта» у виконанні симфонічного оркестру й камерного хору Харківської філармонії під керівництвом диригента із Великої Британії Девіда Ллойда-Джоунса. На фестиваль до Харкова приїхали музиканти із Франції, Німеччини, Великої Британії, Росії, Литви, України.

ФІЛАТЕЛІЯ

Галич отримав марку

До ювілеїв — 750-ліття коронування Данила Галицького і 700-ліття Галицької митрополії — виготовлено спеціальні марки і конверти, які відразу стали філателістичною рідкістю. Адже випущено лише 50 штук спеціальних блоків марок «Коронація Данила Галицького» і 200 штук конвертів.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

Що вони співають,
або Борщ на вуха

Я серйозно занепокоєний музичними уподобаннями моїх дітей та їхніх ровесників. Відомо, що неабияким чинником у вихованні молодих людей є та музика і ті співаки, котрі в їхньому середовищі популярні. Мене хвилюють нинішні кумири молоді.

Нещодавно я прислухався до диска, котрий включив мій син. Співала якась дивна група «Борщ». Мене шокувала така «творчість». Її музика — це просто якийсь шквал гуркоту! Про що вони співають? Я спеціально дослухався, щоб зрозуміти, від чого так «фанатіє» мій син. Одна пісня мене «вразила» своїм мінімалізмом. У ній усього чотири слова: аудіо—відео і якесь доубі—сіраунд. А на що перетворили пісню улюбленої моєї групи «Queen», проспівавши із великої композиції лише одну фразу, точніше — просто прогорлавши: «Мустафа Ібрагім!»? Син каже, що це найкращі хітові композиції.

Музичний вибір доньки не кращий. Вона просто обожнює групу «Руки вверх!». Її я чую і бачу (на жаль) завдяки нашим ТБ і радіо. На мою думку, «Руки вверх!» майже нічим не відрізняються від «Борща». Я маю на увазі не музику, а такі самі циничні примітивні тексти. Мені здається, що саме із прихильниць і прихильників «РВ» виростають «борщові» фани, і все це закінчується загальною деградацією цілого покоління.

Сергій ГЛУЩЕНКО.

Київ.

ТЕАТР

Лесеві «Вечори» повертаються

Розпочинається четвертий Всеукраїнський фестиваль молодих режисерів «Тернопільські театральні вечори». Свого часу їх заснував знаменитий Лесь Курбас. Потім була велика перерва, і от до Тернополя з'їхалися молоді режисери з Києва, Львова, Вінниці, Івано-Франківська, Скоп'є (Македонія). Господарі мистецького форуму покажуть класику — «Не судилося» М. Старицького. Вистави йдуть водночас на великій і малій сценах Тернопільського академічного драматичного театру імені Тараса Шевченка.

Фестиваль конкурсний, отже, будуть нагороди за режисуру, жіночі й чоловічі ролі першого та другого плану, сценографію, музичне оформлення. Взагалі, молода режисура — це завжди феєрверк оригінальності, емоцій і, звичайно, таланту.

Марта ЛІТИНСЬКА.

Тернопільська область.

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.

Редколегія:
Леонід **БРОВЧЕНКО**,
Анатолій **ГОРЛОВ**,
Сергій **ДЕМСЬКИЙ**,
Віталій **ЖЕЖЕРА**,
Іван **ІЛЛЯШ**,
Світлана **ПИСАРЕНКО**,
Віталій **СУДДЯ**.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» **(on-line)** за адресою:
www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

(р) Платні матеріали.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311177. **1 2 3 4 5 6 7 8 9 0**

Газета виходить з 1 січня 1991 року.
Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92;
телефакс — 234-72-54;
відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44;
телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos